निर्णयहरु

निर्णय नं. १.

यस शुभकालिका गाउँपालिकाको आ.व. ०८२/०८३ को निति, कार्यक्रम तथा बजेट गरिमामय तेह्रौं सभाबाट स्वीकृत गर्ने निर्णय गरि

शुभकालिका गाउँपालिका गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय सुकाटिया, कालीकोट २०७३

आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को नीति, कार्यक्रम तथा वजेट

**"स्वास्थ्य, शिक्षा, उत्पादन, आपूर्ति
रोजगारी, जीविका, पूर्वाधार र समृद्धि"**

**गाउँ सभाका सम्मानित सदस्य ज्यूहरु, समस्त कर्मचारी मित्रहरु,
पत्रकार, सुरक्षाकर्मी लगायत सम्पूर्ण उपस्थित मान्यजनहरु ।**

शुभकालिका गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष ०८२/०८३ को नीति तथा कार्यक्रम, यस गरिमामय गाउँ सभा समक्ष प्रस्तुत गर्न पाउँदा मलाई अत्यन्तै खुशी लागेको छ । यस अवसरमा म नेपालको संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रको स्थापनाको लागि नेपाली जनताले गर्दै आएको ऐतिहासिक जनआन्दोलनहरुमा आफ्नो अमुल्य जीवन वलिदानी गर्ने महान शहीदहरु प्रति हार्दिक श्रद्धा सुमन सहित उच्च सम्मान प्रकट गर्दछु । पालिकावासीले दिएको अगाध माया र ममतावाट प्रेरित भई मैले शुभकालिका गाउँपालिकालाई समृद्ध गाउँपालिकाको रुपमा अगाडि वढाई गाउँपालिकाको गौरवलाई उच्च राख्न केही महत्वपूर्ण नीति तथा कार्यक्रम गाउँसभा समक्ष प्रस्तुत गर्न पाउँदा गौरवको अनुभुति गरेको छु ।

शुभकालिका गाउँपालिकाको आगामी आ.व.२०८२/२०८३ को नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा लोककल्याणकारी अवधारणा, संविधानले परिकल्पना गरेको समाजवाद तर्फको यात्रा र विकासको क्रममा आर्थिक, सामाजिक र सांस्कृतिक रुपमा पछाडि परेका समुदायहरुलाई मध्यनजर गर्दै गाउँवासीको सर्वोपरी हितलाई मध्यनजर गरि निति तथा कार्यक्रम तयार पारिएको छ ।

सुशासन लोकतन्त्रको आधारस्तम्भ भएकोले गाउँपालिकावाट संचालन हुने सवै प्रकारका कार्यहरुमा पारदर्शिता, आर्थिक अनुशासन तथा सामाजिक न्यायलाई अङ्गिकार गर्दै भ्ष्ट्राचारमुक्त विधिको शासन व्यवस्थाको सुनिश्चितता गरिनेछ । स्थानीय जनताको जीवनस्तरमा सुधार ल्याई जीवन निर्वाहमा सहजता ल्याउन स्थानीय स्तरमा रहेका ज्ञान, सीप र क्षमतालाई प्राथमिकता दिने नीति अवलम्वन गरिनेछ । राष्ट्रको सांस्कृतिक धरोहर मानिने कला, साहित्य, सम्पदा र संस्कृतिलाई सम्वर्द्धन एवं प्रवर्द्धन गर्ने नीति मार्फत गाउँपालिकाका निति तथा कार्यक्रमहरु निर्देशित हुनेछन् ।

स्थानीय स्तरमा रहेका भौतिक तथा सामाजिक उत्थानका योजनाहरु वनाउँदा वातावरणीय पक्षलाई विशेष ध्यान दिइनेछ । गाउँ निर्माणको कार्यमा समुदाय, सहकारी, गैरसरकारी तथा निजी क्षेत्र लगायत साझेदार संघसंस्थाहरुको सहकार्य आवश्यक हुने हुनाले सहभागितामूलक साझेदारीलाई प्रश्रय दिने र वहुलगामी र आर्थिक वृद्धिका सम्भावना वढाउने कार्यहरुलाई प्राथमिकता दिइनेछ । साथै गाउँपालिकाको पूर्वाधार विकासमा जोड दिईनेछ ।

नेपालको संविधान २०७२ जारी भई मिति २०७९ वैशाख ३० गते सम्पन्न भएको दोश्रो कार्यकालको निर्वाचनवाट निर्वाचित गाउँ सभाले सवैधानिक व्यवस्था अनुसार हाल सम्म वाह्रौ गाउँसभा सम्पन्न गरि आज हामी तेह्रौ गाउँसभाको अवस्था सम्म आई पुगेका छौं । सभामा उपस्थित सम्पूर्ण महानुभावहरुलाई आफ्नो अमूल्य समय प्रदान गरि गाउँसभाको गरिमा वढाई दिनु भएकोमा हार्दिक कृतज्ञता सहित धन्यवाद व्यक्त गर्न चाहन्छु ।

...प्रसाद आचार्य
अध्यक्ष

शुभकालिका गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को नीति तथा कार्यक्रम यस गरिमामय सभा समक्ष प्रस्तुत भई रहँदा यस गाउँपालिकामा क्रियाशिल सवै राजनितिक दल सरकारी गैह्र सरकारी संस्थाहरु र सम्पूर्ण गाउँवासीको संयुक्त पहल कदमीले यस गाउँपालिकाको समग्र विकासमा सहयोग पुग्ने छ भन्ने विश्वास लिएको छु ।

संघिय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपालको संविधान कार्यान्वयन भईरहेको अवस्थामा निर्वाचित जनप्रतिनिधि मार्फत जनताले आफैलाई शासित गर्ने वातावरण निर्माण भएको सन्दर्भमा शुभकालिका गाउँपालिका संघियताको मर्म अनुसारका विकास प्रकृयालाई व्यवस्थित रूपमा संचालन गर्न नेपालको संविधान, मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले जारी गरेका कार्य आदेशहरू, स्थानीय तहको योजना तथा तर्जुमा दिग्दर्शन २०७८, नेपाल सरकारको विकास सम्वन्धी कार्य लक्ष्य र मान्यताहरू, नेपाल सरकारको नीति तथा कायक्रम, शुभकालिका गाउँपालिकाको आ.व. २०८१/०८२ नीति तथा कार्यक्रम, दिगो विकासका लक्ष्यहरु, विभिन्न राजनितिक दल, वुद्धिजिवि, कर्मचारी, गैरसरकारी संस्था तथा अन्य व्यक्तिहरुवाट प्राप्त सुझावहरुलाई आत्मसाथ गरि आ.व २०८२/०८३ को नीति तथा कार्यक्रम तयार गरिएको छ ।

स्थानीय तहले नागरिकहरुलाई प्रवाह गर्ने सेवालाई प्रभावकारी गर्न यस कार्यमा अहोरात्र खटिनु हुने स्वास्थ्यकर्मी, सुरक्षाकर्मी, व्यवस्थापन कार्यमा संलग्न सवै राजनितिक दलहरु, निजी क्षेत्र, विकास साझेदार संघ संस्थाहरु, संचार क्षेत्र, जनप्रतिनिधि ज्यूहरु, राष्ट्र सेवक कर्मचारीहरु लगायत सम्पूर्ण गाउँवासीलाई हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्दछु ।

सभा सदस्य ज्युहरु,

कालिकोट जिल्लाको सदरमुकाम मान्म वाट ८ कोष दक्षिणमा शुभकालीका गाउँपालिका अवस्थित रहेको छ । साविकका तीन वटा गाविसहरु सुकाटीया, भर्ता र कालीकाको संयोजन गरी शभुकालीका गाउँपालिका नामाकरण गरिएको हो । यस गाउँपालीकाको पुर्वमा महावै गाउँपालीका, पश्चिम र दक्षिणमा दैलेख जिल्ला र उत्तरमा तिला नदी र खाँडाचक्र नगरपालीका पर्दछन । यो गाउँपालीका ९७.३२ वर्ग कि.मी (९७३२ हेक्टर) क्षेत्रफलमा फैलिएको छ जसमा ६२५६.७७ हेक्टर वन क्षेत्र, २९४४.६६ हेक्टर कृषियोग्य जमिन, २११४ हेक्टर सिंचित, ८३०.६६ हेक्टर असिंचित र ८३०.६६ हेक्टर जमिन पाखो क्षेत्रले ओगटेको पाइन्छ ।

गाउँपालीकाको वडा नं. १ मा छाती, वडा नं. २ मा भर्ता, राजवाडा, सेरा, वडा नं. ३ मा भर्ता, वडा नं. ४ मा ठाना, राराकाटीया, चौलागाईवाडा र सुन्दरवाडा, वडा नं. ५ मा वत्तीस, उदागाउँ र अधिकारीवाडा, वडा नं. ६ मा हाउडी, वडा नं.७ मा कालीका र वडा नं. ८ मा कालीका वस्ती अवस्थित छन् । खेती योग्य जमिन, सिंचाई सुविधा र वनजंगल भएका कारण यो गाउँपालिका तुलनात्मक रुपमा मध्यम खालको मानिन्छ ।

यस गाउँपालिका स्थित दहीखोला, भर्तागाड, धाँचुखोला, कालेखोला, परसामखोला, वालीगाड र घट्टेखोला खोलाले यस गाउँपालिकाका धरैजसो भूभागमा सिंचाईका लागि महत्वपूर्ण भूमिका खेलेका छन् भने गाउँपालीकाको उत्तरी सीमाना भएर वग्ने तिला नदीले पनि महत्वपूर्ण सम्भावना र वन संरक्षण गर्ने भूमिका निर्वाह गरेको छ ।

गोविन्द प्रसाद आचार्य
अध्यक्ष

यस गाउँपालिकमा जम्मा घरधुरी २,७६२ रहेका छन भने गाउँपालीकाको कुल जनसंख्या १३,७७३ रहेको छ जसमा महिला ७,१३९ (५१.८३ प्रतिशत) र पुरुष ६,६३४ (४८.१७ प्रतिशत) छन् । परिवारको आकार ४.९९ छ भने जनसंख्या वृद्धिदर -०.२१ रहेको छ । यस गाउँपालिकाको जनघनत्व १४२ रहेको छ । गाउँपालिकाको साक्षरता दर ७४.४ प्रतिशत रहेको छ भने जसमा पुरुषको साक्षरता दर ८२.२३ र महिला साक्षरता दर ६७.२८ प्रतिशत रहेको छ ।

जातिगत रुपमा विश्लेषण गर्दा यस गाउँपालीकामा वाहुन, क्षेत्री, ठकुरीहरुको वाहुल्यता वढी रहेको छ । यस गाउँपालीकामा वसोवास गर्ने मुख्य जातहरुमा आचार्य, अधिकारी, जैशी, वुढा, हमाल, विश्वकर्मा, परियार, दर्जी, लुवार, कुमाल, योगी, घर्ती, रोकाया, टमटा, वोहोरा, तिमिल्सेना, शाही, विष्ट, रोकामगर, वुढामगर, रामजाली, कार्की, खत्री, सेजुवाल, महतारा, भटराई र चौलागाई आदि रहेका छन् ।

गाउँपालीकाको अधिक जनसंख्याले हिन्दु धर्म मान्दछन् भने केही संख्याका मानिसहरुले ईसाई धर्म मान्ने गर्दछन् । यस गाउँपालीकाका वासिन्दाहरु फरक फरक कुल देवता पुज्ने गर्दछन् जसमा चुली, मालीका, चौथा मन्दिर, कालिका, महादेव, मष्टा, महावै, जगनाथ, खापर, दुधेशिल्लो, कालाशिल्ला, दाहालदेव, धलपुरा आदि पर्दछन् । मूख्य चाड पर्वहरुमा दशैं, तिहार, जनै पुर्णिमा, वैशाख पूर्णिमा, नयाँ वर्ष, माघे संक्रान्ती, अषाढे संक्रान्ती, तागा, र विभिन्न कुल देवताका पैठ (मेला) हरु आदि रहेका छन् ।

गाउँपालीकाको ८० प्रतिशत भन्दा वढि जनसंख्या प्रत्यक्ष रुपमा कृषिमा आधारित छन् भने झण्डै २० प्रतिशत नोकरी र अन्य पेशामा संलग्न छन ।

सभा सदस्य ज्युहरु,

एघारौ गाउँवाट विभिन्न ५ वटा विषयगत क्षेत्र आर्थिक विकास, सामाजिक विकास, पुर्वाधार विकास, वन वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन र सुशासन तथा संस्थागत विकास गरी ५ वटा क्षेत्रमा नीतिहरु पारित गरेका थियौं उक्त नीतिहरु कुनै वार्षिक रुपले पुरा गरिने र कुनै नीति आवधिक हिसावले कार्यान्वयन गर्ने अवस्थामा हामी छौ, नीतिहरु हाम्रा मार्गदर्शन हुन र यस वाह्रौं गाउँ सभाले केही नीतिहरुमा गत वर्षकै निरन्तरता र केही नीति तथा कार्यक्रम नयाँ समेत ल्याउने प्रयास गरेका थियौ ।

सवै नीतिलाई कार्यक्रम र वजेटसंग मेल खाने किसिमले लैजाने प्रयासका वावजुत पनी कार्यान्वयन गर्न नसकिएका त्यस्ता निति तथा कार्यक्रमहरुलाई समेत यस गौरवमय सभा मार्फत निरन्तरतका लागि सभा सदस्यहरुलाई आग्रह गर्न चाहन्छु ।

हामीले सहभागीतात्मक गाउँ विकास योजना तर्जुमा प्रकृया अवलम्वन गरी वस्ती, टोल र वडास्तर वाट प्राथमिकता हुदै आएका योजनाहरुलाई केन्द्रीय सरकारको मार्गदर्शन समेतलाई ध्यानमा राखी आ.व. २०८१/०८२ को नीति, कार्यक्रम र गाउँ विकास योजना तर्जुमा गरिएको प्रस्तुत वजटे नीति तथा कार्यक्रमले यस गाउँपालिकाको विकास, उन्नति र प्रगतिका लागि आधार तयार गर्ने छ भन्ने कुरामा म विश्वस्त रहेको छु ।

१.२. चालु आ.व.२०८१/०८२ को नीति तथा कार्यक्रमको समीक्षा : मिति २०८२ अषाढ १० गतेका दिन आयोजित यस गाउँपालिकाको एघारौं गाउँसभाले चालु आ.व. २०८२/०८३ को अनुमानित आय व्यय

गोविन्द प्रसाद आचार्य
अध्यक्ष

विवरण, योजना तथा कार्यक्रमहरु सहित गाउँ विकासका नीतिहरु पारित गरेका थियौ । एघारौं [illegible] पछिको एक वर्षको समयमा हामीले के कति उपलव्धी हासील गर्न सक्यौं समीक्षाको चरणमा हामी [illegible] छौं ।

यस गाउँपालिकामा रहेका ८ वटा वडाहरुका १३७७३ नागरिकहरुलाई विकास र सुशासन दिनु र [illegible] नागरिकको सहभागिता वृद्धि गर्नु हाम्रो जिम्मेवारी हो ।

आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ मा शुभकालिका गाउँपालिकाले निम्नानुसारको रकम विनियोजन गरी [illegible] तपशिल वमोजिमको रकम खर्च समेत गरेको छ ।

विवरण	विनियोजित वजेट	खर्च वजेट	[illegible]
गाउँपालिकाको आय-व्यय	४२,८२,८६,२७२. (वयालिस करोड वयासी लाख छयासी हजार दुई सय वहत्तर मात्र)	२२,७८,१४,६१९. (वाईस करोड अठहत्तर लाख चौध हजार छ सय उन्नाईस मात्र)	५३ प्रतिशत

कुल जम्मा रु. ४२,८२,८६,२७२। **(अक्षरुपी वयालीस करोड वयासी लाख छयासी हजार दुई सय** [illegible] **)** विनियोजन गरीएको, हाल सम्म खर्च रकम रु २२,७८,१४,६१९। **(अक्षरुपि वाईस करोड अठहत्तर** [illegible] **हजार छ सय उन्नाईस मात्र), ५३** प्रतिशत खर्च गरि सकिएको छ ।

उक्त खर्च विनियोजन रकमले पक्कै पनि गाउँवासीको सुविधाको लागि सडक यातायात, शिक्षा, खानेपानी, [illegible] कृषि, सिंचाई, रोजगारी लगायतका भौतिक पूर्वाधार एवं सामाजिक विकासका क्षेत्र महिला, दलित, [illegible] नागरिक, वालवालिका लगायत सवै गाउँवासीको लागि सेवा सुविधामा वृद्धि भएको नै होला भन्ने हामी [illegible] विश्वास गरेका छौं ।

चालु आ.व. २०८१/०८२ लाई विकास निर्माणका लागि हामीले सडक, शिक्षा, खानेपानी, कृषि, [illegible] स्थानिय पुर्वाधार निर्माण लगायतका भौतिक पुर्वाधार एवं गाउँपालिकाको समग्र विकासका क्षेत्र [illegible] दलित, जेष्ठ नागरिक, वालवालिका लगायत सवै गाउँवासीको लागि सेवा सुविधा दिने प्रयास गरेका [illegible] गाउँपालिकाको समग्र विकास र समृद्धीका लागि हामी कति सफल छौं भन्ने जनताले मूल्यांकन गर्नेनै [illegible] क्षेत्रगत आधारमा गरिएको आ.व.२०८१/०८२ को प्रगती समीक्षालाई संक्षिप्तमा यसरी प्रस्तुत गर्न चाहन्छु [illegible]

(क) आर्थिक विकास क्षेत्र : ६५ हेक्टर क्षेत्रफलमा सिचाई सुविधा यस आर्थिक वर्षमा पुगेको छ । [illegible] कार्यका लागि विगतमा संचालनमा रहेका सहित थप ५ वटा सिचाई कुलो (१६०० मिटर) पक्की कुलो [illegible] वटा पोखरीहरु निर्माण सम्पन्न गरि संचालनमा आएका छन । ४२ हेक्टर क्षेत्रफलमा आलु, सुन्तला, [illegible] तरकारी पकेट क्षेत्रको रुपमा विस्तार गरिएको छ । कृषि प्रशार खाद्य सुरक्षा तथा पोषण सुधार कार्यक्रम [illegible] अन्तर्गत १४०० जना कृषकहरुलाई व्यवशायिक तरकारी खेतिका लागि उन्नत जातका तरकारीको [illegible] वितरण गरिएको छ । कृषकहरुलाई व्यवशायिक तरकारी खेति तथा नगदेवाली तथा अन्न उत्पादनका [illegible] निरन्तर परामर्श, प्राविधीक ज्ञान सिप तथा प्रविधिको वारेमा तालिम, छलफल तथा सल्लाह सुझाव [illegible] गर्ने कार्य गरिएको छ । कृषि विकास कार्यालयको सहयोग तथा सहकार्यमा १२०० कागतीका [illegible] वितरण गर्ने कार्य सम्पन्न गरिएको छ । गाउँपालिकाका ८ वटै वडामा घरधुरी सर्वेक्षण मार्फत १३५३ [illegible] कृषकहरुको आधारभुत सर्वेक्षण गर्ने कार्य गरिएको छ । गाउँपालिकाका ८००० भेडा/वाखालाई [illegible]

खोप, ३००० गाई/भैसीलाई एफ.एम.डी. खोप र ४५०० कुखुरारहरुलाई रानिखेत खोप लगाइएको छ । यसै गरी ३२५ वटाको माईनर सर्जिकल, ५५० जनालाई व्यवशायिक परामर्श सेवा प्रदान तथा सवै वडाका ३५,६०० वटा पशुको उपचार गर्ने कार्य समेत सम्पन्न गरिएको छ । पशु अस्पताल तथा पशु सेवा कार्यालय र गाउपालिकाको साझेदारीमा वडा नं. ५ वालिगाडमा माछा पोखरी निर्माण गरी कर्मनकार्फ र ग्रासकार्फ जातका ५००० भुरा ल्याई पालन गर्ने कार्य सम्पन्न गरिएको छ । गाउँपालिकामा रहेका ४१२५ जना वेरोजगारहरु मध्य प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम, मुख्यमन्त्री रोजगार कार्यक्रम, गाउँपालिका र स्थानिय पुर्वाधार सहयोग कार्यक्रमको साझेदारीमा ३४ वटा आयोजनाहरु मार्फत २१३५ जना वेरोजगार व्यक्तिहरुलाई कामका लागी पारिश्रमिकमा आधारित आयोजनाहरुमा रोजगारी प्रदान गर्ने कार्य गरिएको छ भने आ.व. २०८२/०८३ का लागि ३९२५ जना वेरोजगार व्यक्तिहरुको विवरण संकलन तथा रोजगार व्यवस्थापन सुचना प्रणालीमा सुचिकृत गर्ने कार्य सम्पन्न गरिएको छ । २ वटा फलफुल तथा तरकारी संकलन केन्द्र निर्माण गर्ने कार्य भएको छ । नेपाल सरकार श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालय, वैदेशिक रोजगार वोर्ड र सुरक्षित आप्रवासन कार्यक्रमको साझेदारीमा सुरक्षित र मर्यादित वैदेशिक रोजगारीका लागि समन्वय तथा सहकार्य तथा रोजगार सेवा केन्द्र मार्फत श्रम स्वीकृती तथा पुन श्रम स्वीकृतीको कार्यको थालनी गरिएको छ । कर्णाली प्रदेश सरकारको विशेष अनुदानमा गाउँपालिकाको वडा नं. ८ वटै वडामा ६० जना लघु उद्यमीहरुलाई विभिन्न उद्यममा आधारित सिप विकास तथा स्तरोन्नती तालिम मार्फत व्यवशायिक ढाँका उत्पादन, हाते होजियारी, गलैचा वुनाई, सिलाईकटाई र सिस्नो पाउडर सम्वन्धि सिप विकास तालिम तथा प्रविधी हस्तान्तरण गर्ने काम संचालनमा रहेको छ । स्थानिय स्तरमा रहेको वेरोजगार समस्याको दिर्घकालिन समाधान तथा दिगो रोजगारी सृजनाका लागि गाउँपालिकाको ५ वर्षे रोजगार रणनिती योजना तयार तथा अद्यावधिक गर्ने कार्य गरिएको छ ।

(ख) सामाजिक विकास क्षेत्र

हाल शुभकालिका गाउँपालिकामा २६ वटा विद्यालयहरु र ४४ वटा वालविकास केन्द्रहरु सञ्चालनमा रहेका छन् । चालु आर्थिक वर्षमा शुभकालिका गाउँपालिकामा शिक्षा क्षेत्रमा संघीय ससर्त अनुदान अन्तरगत १२ करोड २३ लाख र समानीकरण अनुदान अन्तरगत १ करोड असी लाख बजेट बिनियोजन गरिएकोमा चौथो त्रैमासिक बाँकी रहँदा सम्म ८१.२३ प्रतिशत रकम कार्यक्रमको प्रगति बमोजिम खर्च भएको छ । शैक्षिक सत्र २०८१ मा शुभकालिका गाउँपालिकको भर्ना दर १०० प्रतिशत रहेको छ ।सञ्चालित सम्पुर्ण विद्यालय तथा वालविकास केन्द्रहरुमा २५०५ छात्रा र २४१६ छात्र गरी ४९२१ जना वालवालिकाहरु अध्ययनरत छन् । अपांग पहिचान सिविर सञ्चालन गरी १५६ जना वालवालिकाहरुलाई अपांगता सहायता सामग्री वितरण गरिएको छ । ६०० जना वालवालिकालाई न्यानो लुगा वितरण गरिएको छ । विद्यालयमा सिकाई आपुरणका लागि शिक्षक तालिम तथा आधार परीक्षण गर्ने कार्य सम्पन्न भई सिकाई सहजीकरण कार्य सञ्चालन निरन्तर रुपमा सञ्चालन भईरहेको छ ।

। विपन्न तथा अनाथ ११ जना वालवालिकाहरुलाई संरक्षण तथा स्याहार सुसारका लागि कोपिला स्याहार केन्द्र संचालन, व्यवस्थापन, खाद्यान्न तथा शैक्षिक सामाग्री सहयोग गरिएको छ । जनता सँग अध्यक्ष कार्यक्रम मार्फत वडाहरुमा वाढि पहिरो वाट भत्केका सिचाई तथा खानेपानी संरचना सुचारुका लागि पाईप वितरण, वडा नं. १ को जनता मावि मा शौचालय र वडा नं. २ को कालिका माविमा ग्याविन पर्खाल निर्माण गरिएका छन् । गाउँपालिको वडा नं. ६ कुलदेव मन्दिर फिल्ड निर्माण समेत सम्पन्न गरिएको छ । जनता संग उपाध्यक्ष कार्यक्रम मार्फत गाउँपालिकाका स्थानिय निर्वाचित महिला जनप्रतिनिधी, राजनितीक दलका महिला प्रतिनिधी र महिला संजालका पदाधिकारीहरुलाई महिला शसक्तिकरण सम्वन्धी ५५ जना महिलाहरुलाई ३ दिने अभिमुखीकरण तालिम, असहाय तथा विपन्न महिलाहरुको आयआर्जनका लागि २२

जोडा बंगुरका पाठापाठी वितरण, वडा नं. डुग्राखोला काठे पुल निर्माण, वडा नं. ५ मा नरहरी बुवु मन्दिर निर्माण र चंग्राला सिचाई पोखरी मर्मत तथा सिचाईका लागि पाईप वितरण गर्ने कार्यक्रमहरु सम्पन्न गरिएका छन् । महिला वालवालिका शाखा मार्फत सवै वडाका ५३ जना जोखिम वालवालिकाका अभिभावकहरुलाई जोखिम व्यवस्थापन सम्वन्धि तालिम संचालन तथा ८ जना जोखिम वालवालिका हरुलाई आर्थिक सहयोग प्रदान गर्ने कार्य गरिएको छ । गाउँपालिकाका ५५ जना वालवालिकाहरुको सहभागितामा वालभेला संचालन तथा महिला तथा वालवालिका सम्वन्धि विभिन्न दिवशिय कार्यक्रमहरु संचालन गर्ने कार्य सम्पन्न गरिएको छ । मातृ मृत्युदर शुन्यमा झरेको छ, शत प्रतिशत वालवालिकाले पुर्ण खोप प्राप्त गरि पुर्ण खोप सुनिश्चितता तथा दिगोपना कायम गरिएको छ । आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र छातीमा वर्थिंग सेन्टर संचालनका लागि सवै प्रक्रियाहरु सम्पन्न गरिएको छ । सुकाटिया स्वास्थ्य चौकी वाट ५९ जनालाई सुरक्षित गर्भपतन सेवा प्रदान गरिएको छ । ९ जनालाई परिवार नियोजन सेवा परिवार नियोजन सेवा प्रदान गरिएको छ । ३ वटा स्वास्थ्य चौकिहरुलाई किशोरी मैत्री कक्ष स्थापना गरि सेवा प्रदान गर्ने कार्य गरिएको छ । १३ जना दिर्घ रोगिहरुलाई उपचार खर्च सहायता प्रदान गरिएको छ । गाउँपालिका र छाया नेपालको साझेदारीमा स्वास्थ्य चौकी भर्तामा वर्थिंग सेन्टर निर्माण कार्य अन्तिम चरणमा पुगेको छ । गाउँपालिकामा कार्यरत ३ जना अ.न.मि. हरुलाई दक्ष प्रसुती कर्मी एस.वि.ए. तालिम प्रदान गरिएको छ । गाउँपालिकामा नागरिकहरुलाई स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्नका लागि निशुल्क स्वास्थ्य शिविर संचालन गरी १५०० जना नागरिकहरुलाई स्वास्थ्य सेवा प्रदान गरिएको छ । गाउँपालिकाका सवै वडामा रहेका विद्यालयहरुमा कक्षा ६ देखि १० सम्म अध्ययनरत छात्रा तथा विद्यालय वाहिर रहेका १० देखि १४ वर्ष सम्मका ७९६ जना किशोरीहरुलाई पाठ्यघरको मुखको क्यान्सर विरुद्धको एचपिभी खोप प्रदान गर्ने कार्य सम्पन्न गरिएको छ । २ वटा आयोजना मार्फत १०७ घरधुरीमा एक घर एक धाराको सुविधा पुगेको छ भने स्वच्छ खानेपानी तथा वडा नं. ८ मा सुरक्षित शौचालय अन्तर्गत ९० वटा शौचालय निर्माण, यस आ.व.मा अनलाईन प्रणाली मार्फत ४५२८ जन्मदर्ता, ४४२ जनाको मृत्यु दर्ता, ५३८ जोडीको विवाह दर्ता, ४० परिवारका १४६ जना वसाई सरि गएको र २३ परिवारका ६८ जना वसाई सरि आएको र सम्वन्ध विच्छेद १ जोडिको घटना दर्ता कार्य गरिएको छ । यस आ.व.मा ७३८ जना अन्य ज्येष्ठ नागरिक भत्ता, ३५ जनालाई ज्येष्ठ नागरिक एकल महिला भत्ता, ७१५ जनालाई ज्येष्ठ नागरिक क्षेत्र तोकिएको भत्ता, १९७ जनालाई विधवा (आर्थिक सहायता) ३९ जनालाई पुर्ण अशक्त व्यक्ति भत्ता, ५३ जनालाई अति अशक्त र १९५० जनालाई क्षेत्र तोकिएको वालवालिका भत्ता वैंकिङ्ग प्रणाली मार्फत सामाजिक सुरक्षा भत्ता भुक्तानी गर्ने कार्य सम्पन्न गरिएको छ । गाउँपालिकाको दलित लक्षित कार्यक्रम मार्फत ८ वटै वडाका ३९ जना उच्च शिक्षा अध्ययनरत दलित छात्रछात्राहरुलाई छात्रवृति प्रदान गर्ने कार्य सम्पन्न गरिएको छ ।

(ख) पूर्वाधार विकास क्षेत्र : ४ किलोमिटर नँया सडकको ट्रयाक खोल्ने कार्य सम्पन्न भएको छ भने ७६ किलोमिटर सडकको मर्मत कार्य सम्पन्न गरिएको छ साथै यस गाउँपालिकाको सवै वडाहरु सडक संजालमा जोडिएका छन् । वडा नं. २, ४, र ५ मा राष्ट्रिय प्रशारण लाइन विस्तार भई वत्ति वलिरहेको र वडा नं १,३, ६,७ र ८ मा लाईन विस्तारको काम भईरहेको छ । ५ वटा (१५५० मिटर) पिसिसि वाटो, ६ वटा पर्यटकिय मन्दिर, २ वटा सिचाई पोखरी निर्माण, १ वटा पक्कि पुल, २ वटा खेलकुद फिल्ड निर्माण, ५ वटा विद्यालय फिल्ड घेरवार निर्माण भएका छन । ५ वटा विद्यालयको पर्खाल निर्माण तथा घेरवार योजना सम्पन्न गरिएका छन् । जनता आवाश कार्यक्रम मार्फत गाउँपालिका ३ वटा घर निर्माण कार्य सम्पन्नको चरणमा रहेका छन्

। २ वटा तटवन्धन योजना निर्माण तथा यस आ.व.मा गाउँपालिकाको दैनिक कार्य संचालनलाई सहजता वनाउनका लागि पालिका भवनको तला थप्ने कार्य सम्पन्न भएको छ ।

ग) वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन क्षेत्र : जनता आवाश कार्यक्रम मार्फत ३२ वटा घरहरु पहिचान भई निर्माण कार्य सम्पन्न हुने प्रक्रियामा रहेका छन् । पहिरो, वाट भत्केका २१ वटा घरहरु पुनरनिर्माणका लागि सिफारिश भई निर्माणका लागि पहिलो र दोश्रो किस्ता निकासा भईसकेको र तेश्रो किस्ता भुक्तानीको लागि प्रक्रियामा रहेका छन् । पहिरो वाट भत्केका २० वटा लाभग्राहीहरुको घर पुन निर्माणका लागि जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा सिफारिस गरि पठाउने कार्य समेत गरिएको छ । पहिरो पिडित घरधुरीलाई तत्काल अत्यावश्यकीय सहयोग सामाग्री प्रदान गरिएको छ । स्थानिय जनप्रतिनिधीहरु र शाखा प्रमुख हरुलाई स्थानीय विपद उत्थानशील योजना निर्माण सम्वन्धमा १ दिने अन्तरक्रिया कार्यक्रम संचालन गरिएको छ ।

(घ) संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन क्षेत्र : १७ वटा कार्यविधिहरु तर्जुमा भई कार्यन्वयनमा आएका छन् । ९ वटा विषयगत समितिहरुको कार्यविवरण निर्माण गरि कार्यान्वियन भई राखेको छ साथै हरेक शाखा प्रमुख तथा उक्त शाखा संग आवद्ध कर्मचारीहरुको कार्य विवरण तयार गरि कार्य सम्पादन सम्झौता तयार भई कार्यन्वयनमा ल्याइएको छ ।

(ङ) न्यायिक समिति : पालिका स्तरिय तीन सदस्यीय न्यायिक समिति तथा प्रत्येक वडाहरुमा वडा स्तरिय मेलमिलाप केन्द्र गठन भई वडा तथा पालिमा स्तरमा आएका विवादहरुको मेलमिलाप गर्ने कार्य गरिएको छ । स्थानिय मेलमिलापकर्ताहरुका लागि ४० जनालाई मेलमिलापका लागि कानुनी सचेतना तालिम प्रदान गर्ने कार्य सम्पन्न गरिएको छ । न्यायिक सचेतनाका लागि वडा नं. ७ र ८ मा न्यायिक घुम्ति शिवीर मार्फत न्यायिक सचेतना प्रदान तथा न्यायिक समिती र मेलमिलाप केन्द्रका मेलमिलापकर्ताहरुलाई अन्तर जिल्ला अवलोकन भ्रमण कार्य सम्पन्न गरिएको छ ।

सभा सदस्य ज्युहरु

गाउँपालिकालाई सुशासनयुक्त र भ्रष्टाचार, अनियमितता र ढिलासुस्ती रहित जनताप्रति उत्तरदायी वनाउन यस गाउँपालिकाका सम्पुर्ण जनप्रतिनिधि लगायत राजनैतिक दल, कर्मचारी, उपभोक्ता समिति, नागरिक समाज, पत्रकार, महिला, दलित, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, जनजाती, वुद्धिजिवी, शिक्षक, समाजसेवी, कर्मचारी एवं पालिकावासी सवैको कर्तव्य हो । विगतका राम्रा नराम्रा कुराको समीक्षा गर्दै आगामी दिनमा गाउँपालिकालाई सुशासनयुक्त र जवाफदेही वनाउन केही लक्षित कार्यक्रम, नीति तथा योजना तर्जुमा गर्दै अगाडि वढ्नु पर्ने आवश्यकता महशुस गर्दै यस गरिमामय सभा समक्ष केही लक्षित निति तथा कार्यक्रमहरुलाई अगाडि प्रस्तुत गर्न अनुमति चाहन्छु ।

आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को नीति तथा कार्यक्रम

सभा सदस्य ज्युहरु,

म आगामी आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को वजेट तर्जुमा गर्दा अवलम्वन गरिएका आधारहरु प्रस्तुत गर्दछु

- नेपालको संविधान २०७२ को अनुसुची ८ र ९ मा व्यवस्था भए अनुसार स्थानीय तहका अधिकारका सुचिकृत एकल तथा साझा अधिकारहरु, राज्यका निर्देशक सिद्धान्त र नीतिहरु ।
- स्थानीय सरकार सन्चालन ऐन २०७४, राष्ट्रिय प्राकृतिक श्रोत तथा वित्त आयोग ऐन २०७४, अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन २०७४ ।
- संघिय सरकार र प्रदेश सरकारले जारी गरेका नीति कानुन तथा मापदण्डहरु ।

- राजश्व परामर्श समिति, श्रोत अनुमान तथा वजेट सिमा निर्धारण समिति, वजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिवाट प्राप्त राय सुझावहरु ।
- नेपाल सरकार एवं प्रदेश सरकारवाट प्राप्त वजेट सिलिङ्ग र वजेट तर्जुमा गर्दा लिनुपर्ने आधारहरु ।
- वडा तथा वस्ती स्तरिय योजना तर्जुमावाट आएका योजना तथा सुझावहरु ।
- विषयगत कार्यालय/ शाखा तथा निकायवाट प्राप्त राय सुझावहरु ।
- गाउँपालिकाको प्रथम आवधिक योजनाले निर्धारण गरेको लक्ष्य नीति तथा प्राथमिकताहरु ।
- विगतका आर्थिक वर्षहरुमा सम्पन्न भएका गाउँसभावाट भएका नितिगत निर्णयहरु ।
- विभिन्न राजनैतिक दल लगायत वुद्धिजिवी, विज्ञ, नागरिक हरुवाट प्राप्त राय सुझावहरु ।
- दिगो विकासका लक्ष्यहरु ।
- नेपाल पक्ष भई द्विपक्षिय र वहुपक्षिय अन्तराष्ट्रिय सन्धि सम्झौताहरु ।

क्षेत्रगत नीति एवं प्राथमिकताहरु

सभा सदस्य ज्युहरु,

अव म आ.व. २०८२/०८३ को विभिन्न विषयगत एवं क्षेत्रगत नीति तथा कार्यक्रमहरु प्रस्तुत गर्दछु ।

१. सामाजिक विकास सम्वन्धी नीति तथा कार्यक्रम

क. शिक्षा

१. गाउँपालिकाको वडा नं. ४ को महादेव माध्यामिक विद्यालयको टेक्स प्राविधि शिक्षाको संस्थागत पूर्वाधार विकास तथा वुहप्राविधिक शिक्षालय स्थापनाका लागि आवश्यक पहल गरिनेछ ।

२. शैक्षिक व्यवस्थापन प्रणालीलाई सुद्दढ र क्रियाशिल बनाई विद्यालय व्यवस्थापन समितको सक्रियता र क्रियासिलता अभिवृद्धि गरिने छ ।

३. विद्यार्थीको सिकाई अधिवृद्धि गर्न शिक्षक तथा विद्यार्थीलाई अत्यावश्यक परिस्थिती बाहेक अन्य कुनै पनि समयमा सार्वजनिक विदाको दिनमा मात्र गोष्ठी सभा सम्मेलन र तालिममा सहभागी गराईने नीति अवलम्वन गरिनेछ ।

४. स्थानीय पाठ्यक्रम यहि वर्ष निर्माण गरी स्थानीय पाठ्यपुस्तक लेखन तथा प्रकाशनको लागि आवश्यक व्यवस्थापन गरिनेछ ।

५. भुगोल तथा विद्यार्थी संख्यालाई आधार बनाएर वालविकास केन्द्र व्यवस्थापन तथा विद्यालय मर्जर गर्न र पालिका अनुदान दरवन्दीलाई पुनर्वितरण गर्न सहभागितामुलक कार्यविधि बनाई आवश्यकता अनुरुप दरवन्दी पुनर्वितरण गरिनेछ ।

६. शुभकालिका गाउँपालिका साक्षर गाउँपालिका घोषणा भएको परिप्रेक्ष्यमा आजीवन तथा निरन्तर सिकाईका लागि ३ वटा सामुदायिक सिकाई केन्द्र हरु परिचालन गर्ने निती अवलम्वन गरिनेछ ।

७. वालवालिकको मानसिक र शारीरिक स्वास्थ्यलाई मध्यनजर गरी हरित विद्यालय निर्माण र व्यवस्थापनको रणनीति लिई कार्यान्वियन गरिनेछ ।

८. शिक्षक विद्यार्थी अनुपात , सञ्चालित कक्षा , शिक्षक तथा प्रधानाध्यापकको योग्यतालाई मध्यनजर गरी सो अनुकुल शैक्षिक तथा प्रशासनिक व्यवस्थापन गर्न र आवश्यता अनुसार शिक्षक परिचालन गर्न शिक्षक सरुवा कार्यविधि बनाई कार्यान्वियन गरिनेछ ।

९. विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर सुधार र सिकाई क्षतिलाई परिपुरण गर्न शैक्षिक रुपान्तरण अभियान तथा सिकाई आपुरण कार्यक्रम सञ्चालनको लागि आवश्यक स्रोत व्यवस्थापन गरिनेछ ।

१०. शुभकालिका गाउँपालिकाले छनोट गरेका नमुना विद्यायहरुमा शैक्षिक , प्रशासनिक तथा भौतिक विकासको लागि आवश्यक आर्थिक तथा जनशक्ति व्यवस्थापन गरिनेछ । आव २०८२।०८३ मा नमुना विद्यालयका शिक्षकहरुलाई

सामग्री व्यवस्थापन तथा प्रयोग गर्न शैक्षिक झोला व्यवस्थापन शुभकालिका गाउँपालिकाद्वारा गरिनेछ यसको पुर्ण कार्यान्वयन अर्को आवमा गरी सबै शिक्षकहरुलाई शैक्षिक झोला व्यवस्थान गरिनेछ ।

११. एकिकृत शैक्षिक व्यवस्थापन तथा सुचना प्रणालीलाई नियमित तथा प्रभावकारी बनाउन कक्षा १२ सम्म सञ्चालित विद्यालयहरुका शिक्षकहरुलाइ कम्प्युटर सम्वन्धी तालिम प्रदान गरी विद्यालयहरुको तथ्यांक तथा सुचना प्रणालीलाई नियमित अध्यावधिक गर्ने कार्य गरिनेछ ।

१२. विभिन्न प्रकारको जोखिममा रहेका आर्थिक रुपले बिपन्न वालवालिकाहरुको सिकाईलाई निरन्तरताको लागि शैक्षिक छात्रवृति कोष स्थापना गरी सञ्चालन गरिनेछ । अपांगता भएका वालवालिकाको सिकाई निरन्तरताको लागि विद्यालयको अवधारणालाई निरन्तरता दिदै शुभकालिका गाउँपालिकामा रहेका बहु तथा जटिल अपांगता भएका व्यक्तिलाई पहिचान गरी आवश्यकता अनुसार गृह विद्यालय थप तथा विस्तार गरिनेछ ।

१३. शुभकालिका गाउपालिकाको परीक्षा प्रणालीलाई सुधार गर्न एक वडा एक परीक्षा केन्द्र स्थापना गरी आधारभुत तह कक्षा ६ र ८ को परीक्षा सञ्चालन गरिनेछ । परीक्षालाई निश्पक्ष बनाउन शुभकालिका गाउँपालिकाले कर्मचारी परिचालन गरी परीक्षा निश्पक्ष र शान्त बनाईनेछ । यस कार्यको लागि कर्मचारी परिचालन बाहेको आवश्यक आर्थिक स्रोत व्यवस्थापन गरिनेछ ।

१४. प्रधानाध्यापक, शिक्षक, विद्यालय कर्मचारी , वालविकास सहजकर्ता र विद्यालय सहायक कर्मचारीको कार्यसम्पादन मुल्यांकन गर्न पेशागत सुचक निर्धारण गरी कार्य विस्तृतीकरण योजना बमोजिम सबै सुचक पुरा गर्ने प्रधानाध्यापक, शिक्षक, विद्यालय कर्मचारी , वालविकास सहजकर्ता, विद्यालय सहायक कर्मचारी र एसइइ परिक्षामा पालिकामा उत्कृष्ट नतिजा ल्याउने १ जना छात्र र १ छात्रा लाई पुरस्कृत गरिनेछ ।

१५. पालिका अनुदान अन्तरगत कार्यरत करार स्वयम् सेवक शिक्षकहरुको न्युनतम् पारिश्रमिक बमोजिम तलब भत्ता निर्धारण गरी आधारभुत र माध्यामिक गरी २ तह मात्र कायम गरिनेछ र जसको पारिश्रमिक आवश्यकताका आधारमा परिमार्जन गरिनेछ ।

१६. युवाहरुको क्षमता , प्रतिभा र ज्ञानको अधिकतम उपयोग गरी समाज सुधार र परिवर्तनका लाग यूवा मञ्चको गठन गरी सो मार्फत विभिन्न सचेतनामुलक कार्यक्रम गरी सरकार सञ्चालनमा युवाको भुमिकालाई अधिवृद्धि गरिनेछ ।

१७. पालिका स्तरीय खेल विकासको लागि एक वडा एक खेलमैदान निर्माण र पालिकामा बहुआयामिक खेल रंगशाला निर्माणका लागि यसै वर्ष सम्भाव्यता अध्यायन गरिनेछ । खेल र खेलाडीको सम्मानको लागि विभिन्न पुरस्कार तथा सम्मानका कार्यक्रम गरिनेछ ।

१८. विद्यालय स्तरीय खेलकुदको विकासको लागि हरेक वर्ष राष्ट्रपति रनिङ्ग शिल्ड प्रतियोगिता सञ्चालन तथा सहभागि गराउन सबै विद्यालयमा खेल सामग्री र प्रशिक्षकको व्यवस्थापन गरिनेछ ।

ख. संस्कृति सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

१. गाउँपालिका भित्र बोलिने खस भाषा, मगर भाषा तथा संस्कृतिको संरक्षण गर्ने नीति लिइनेछ ।

२. गाउँपालिका भित्र आयोजना हुने महोत्सव, दिवशिय कार्यक्रम र पर्व मेलाहहरुमा विविध जातीय भेषभुषा, कला साहित्य, संगीत लगायतको झाँकी सहित प्रदर्शन गर्ने नीति लिइनेछ ।

ग. युवा तथा खेलकुद सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

१. खेलकुदको विकास गर्न सबै वडाहरुमा खेलकुद मैदान लगायतका खेल पूर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार गरी प्रत्येक वडामा वर्षमा कम्तिमा एक पटक खेलकुद प्रतियोगिता संचालन गरिने छ ।

२. नियमित खेल पुरस्कार राशीहरु स्थापना तथा दिगो व्यवस्थापन गर्दै जाने नीति लिइनेछ ।

३. युवा बेरोजगारी न्यूनिकरणका लागि सरकारी, गैरसरकारी, सहकारी तथा निजी क्षेत्रको समन्वय र सहकार्यमा सीप तथा उद्यमशील क्षमता विकासका कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।

४. गाउँपालिका स्तरमा एक वटा १०० मिटर ट्रयाक भएको फिल्ड निर्माणका लागि आवश्यक पहल तथा गाउँपालिका भित्रका फिल्डको स्तरोन्नतीका लागि आवश्यक व्यवस्था गरिने छ ।

५. गाउँपालिका गौरवका रुपमा रहेका खेलकुद प्रतियोगिताहरु आयोजना गर्न सहकार्य र साझेदारी तथा युवाहरुलाई खेलमा सहभागीताका लागि आवश्यक पहल गरिनेछ ।

घ. लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण सम्वन्धी नीति तथा कार्यक्रम

१. लैङ्गिक हिंसा विरुद्धको शुन्य सहनशिलताको निति अवलम्वन गरिनेछ । लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण रणनिती अद्यावधिक गरि कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ र समाजमा पछाडी परेका वर्ग समुदायको विकासमा मुलप्रवाहीकरणका लागि क्षमता विकासका कार्यक्रम र सशक्तिकरण गरि मुलप्रवाहीकरण गरिनेछ ।

२. महिला, वालवालिका, अल्पसंख्यक, अति गरिव, जनजाति र सामाजिक वहिष्करणमा परेका वर्गको लागि उत्थानशील कार्यक्रमहरु संचालन गर्ने निति अवलम्वन गरिनेछ ।

३. ऐतिहासिक कालदेखी सिल्पी समुदायले, जीवन निर्वाहको रुपमा अपनाइ आएका परम्परागत पेशालाई व्यवसायिक उद्यमको रुपमा स्थापित गर्ने निति अवलम्वन गरिनेछ ।

४. **"हिंसा मुक्त गाउँपालिका हाम्रो पहिचान"** अभियान संचालन गरी सवै प्रकारका हिंसा विरुद्ध शुन्य सहनशिलता नीति लिइनेछ । पारिवारिक हिंसाद्वारा पिडितको संरक्षणका कार्यक्रम संचालन गर्न पहल गरिनेछ ।

५. गाउँपालिकाको वजेट तथा कार्यक्रममा लैङ्गिक उत्तरदायी वजेट निर्माण गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

६. गाउँपालिका तथा वडास्तरीय वाल क्लव संजाललाई प्रभावकारी रुपमा परिचालन गरिनेछ ।

७. वालविकास केन्द्रहरुको भौतिक पूर्वाधार स्तरोन्नति गरिनेछ ।

८. गाउँपालिकाका वालमैत्री घोषणा हुन वाँकी सवै वडाहरुलाई क्रमशः वालमैत्रि वडा घोषणा गर्दै लगिनेछ

९. व्यक्तिगत घटना दर्ता अभियान संचालन गरि शत प्रतिशत घटना दर्ता गाउँपालिका घोषणा गरिनेछ

१०. वालवालिका विरुद्ध हुने हिंसा न्युनिकरणका लागि अभियान संचालन गरिनेछ साथै वालहित कोषलाई निरन्तरता दिईनेछ ।

११. महिला उद्यमशिलता विकास तथा उद्यम स्थापनाका लागि आवश्यक तालिम तथा प्रविधी सहयोग गरी आत्मसम्मान सहितको उद्यम स्थापना गर्ने निती अवलम्वन गरिनेछ ।

ङ. स्वास्थ्य तथा पोषण सम्वन्धी नीति तथा कार्यक्रम

१. नागरिकको पहुँच सुनिश्चित हुने गरी गाउँपालिका क्षेत्र भित्र चिकित्सकीय र प्रयोगशाला सेवा तथा अनुसन्धानात्मक कार्यहरू सञ्चालन गर्न आधारभुत अस्पताल संचालन तथा व्यवस्थापन गर्ने तथा आधारभुत स्वास्थ्य केन्द्रको स्तरोन्नती गरी रोकथाम, निदान र पुनर्स्थापना सेवालाइ सहज र नियमित वनाइने छ ।

२. सामुदायिक विद्यालयहरुमा विध्यालय स्वास्थ्य कार्यक्रम अन्तर्गत पोषण वृहत यौनिकता शिक्षा, स्वास्थ्य रुपान्तरण र यौन तथा प्रजनन् स्वास्थ्य सम्वन्धि अभिमुखिकरण गरिने छ र विद्यार्थीहरुको नियमित स्वास्थ परिक्षण गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

३. वर्थिङ्ग सेन्टर र स्वास्थ क्लिनिकहरुको सेवालाइ स्तरोन्नति गर्ने क्रममा प्रयोगशाला सहितको सेवा उपलव्ध गराउने कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

४. गाउँपालिका क्षेत्र भित्र हुने परम्परागत औषधीजन्य वनस्पतिको संरक्षण, खेति प्रवर्द्धन र प्रशोधनका कार्यहरु संचालन गरिनेछ ।

५. महिला स्वयंसेविकाहरुको दक्षता विकास तालिम उपलव्ध गराई उनीहरुको सेवालाई प्रभावकारी तुल्याइनेछ ।

६. स्वास्थ्य संस्थाहरुको प्रभावकारी सेवा विस्तारका लागि सार्वजनिक संस्था निजी क्षेत्र र गैरसरकारी संस्थाहरुसँग सहकार्यको नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

७. स्वास्थ्य क्लिनिकहरुलाई अनिवार्य रुपमा गाउँपालिकामा दर्ता गर्ने निति अवलम्वन गरिनेछ साथै उक्त क्लिनिकहरुले प्रदान गर्ने आधारभुत सेवाहरुको सुनिश्चितताका लागि नियमित अनुगमन गरिने छ ।

८. स्वास्थ चौकीहरुमा ल्याव सेवा सञ्चालनका लागि विशेष व्यवस्था गरिनेछ ।

९. जेष्ठ नागरिकका लागि एकिकृत स्वास्थ्य घुम्ती शिविर वर्षमा १ पटक संचालन गर्ने प्रवन्ध गरिनेछ ।

१०. सुनौला हजार दिनका आमाहरुको लागि आमा सुरक्षा कार्यक्रम र नवजात शिशुको लागि पोषण कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

११. किशोरकिशोरी मैत्री स्वास्थ्य सेवाका लागि सवै स्वास्थ्य संस्थामा किशोरकिशोरी मैत्री कक्ष स्थापना गरिनेछ ।

१२. स्वास्थ्य चौकि मुग्राहाँ, भर्ता स्वास्थ्य चौकी, सुकाटिया स्वास्थ्य चौकि र नैनेलडाँडा आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्रलाई किशोरकिशोरी मैत्री स्वास्थ्य संस्थाको रुपमा प्रभाणिकरण गरिनेछ ।

१३. ज्येष्ठ नागरिक सँग अध्यक्ष कार्यक्रम अन्तर्गत ज्येष्ठ नागरिकहरुलाई घरमै पुगि नियमित स्वास्थ्य परिक्षण गरि सेवा प्रदान गर्ने व्यवस्था गरिनेछ ।

१४. संस्थागत सुत्केरी वढाउनका लागि उपाध्यक्ष सुत्केरी कोशेली कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

१५. गाउँपालिकाको पोषण पार्श्वचित्र तयार पारि अद्यावधिक गर्दै लगिनेछ ।

१६. किशोरीहरुका लागि स्थानीय श्रोत साधनको प्रयोग गरि सेनेटरी प्याड निर्माण सम्वन्धि तालिम संचालन गरिनेछ ।

१७. पोषण सुधारका लागि वहुक्षेत्रिय पोषण कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गरिनेछ ।

च. खानेपानी तथा सरसफाई

१. एक घर एक धाराको निति अवलम्वन गरि गाउँपालिका भित्र खानेपानी सुविधा नपुगेका वस्तीहरुमा स्वच्छ खानेपानीको पँहुच सुनिश्चितताको निति अवलम्वन गरिने छ ।

२. पूर्ण सरसफाई युक्त गाउँ निर्माण अभियानलाई प्रभावकरी रुपमा कार्यान्वयन गर्न हरेक घरमा अनिवार्य शौचालय तथा अन्य आवश्यक संरचनाको व्यवस्था गर्ने नितिलाई अवलम्वन गरिने छ ।

३. ढल निकासको उचित व्यवस्थापन गर्न समुदायको सहभागितामा अभियान संचालन गर्ने निति अवलम्वन गरिने छ ।

४. खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता सम्वन्धि कानुन निर्माण गरि खानेपानी क्षेत्रलाई व्यवस्थित वनाइनेछ ।

२) आर्थिक विकास सम्वन्धि नीति तथा कार्यक्रम

क) कृषि तथा खाद्य सुरक्षा :

१. उच्च मुल्यका फलफुल, तरकारी तथा अन्नवालीहरुको पकेट क्षेत्रहरु पहिचान गरी सघन कृषि क्षेत्र निर्धारण गरी ती स्थानहरुमा व्यवसायिक कृषि कार्यक्रम संचालन गर्ने निति अवलम्वन गरिनेछ ।

२. एक घर एक करेसावारी कार्यक्रमलाई कार्यान्वयन गरिनुका साथै वेमौसमी तथा व्यवसायिक तरकारी खेतिको प्रवर्द्धन गर्ने निति अवलम्वन गरिनेछ ।

३. रैथाने वालीहरुको विउ संरक्षण, खेती विस्तार र वजारीकरणको लागि विशेष प्रवन्ध मिलाइनेछ ।

४. कृषि उपजको आयात प्रतिस्थापनको नीति लिई कृषि उत्पादन तथा पशुपालन तथा व्यवशायिक मत्स्यपालनलाई आधुनिक प्रविधिमा आधारित तुल्याउदै व्यवसायीकरण गरिनेछ ।

५. गाउँपालिका भित्रका कृषकहरुको खण्डिकृत र वर्गिकृत एवं विस्तृत तथ्याङ्क आधार निर्माण गरिनेछ ।

६. गाउँपालिका क्षेत्रमा सम्भावना भएका विभिन्न स्थानहरुमा ओखर, स्याउ, सुन्तला, कागति, जुनार खेतिको रुपमा विस्तार गरिनेछ ।
७. लेकवस्ती र औल वस्तीमा मौसम अनुसारका फलफुल वगैचा स्थापना गरि कृषकहरुलाई विभिन्न तालिम तथा विउविजन लगायत अन्य सामाग्रीहरुको व्यवस्थापनका लागि पहल गरिनेछ ।
८. रासायनिक मल, कृषि यन्त्र, कृषिजन्य समाग्रीहरु र तरकारी तथा खाद्यान्न वालीका उन्नत वीउविजन कृषकहरुलाई अनुदानमा वितरण गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
९. कृषि योग्य भुमिको पूर्ण उपयोग सुनिश्चित गर्न गाउँपालिका भित्र रहेका कुनै पनि कृषि योग्य जमिन वाँझो नराखी उक्त जमिनमा खेती गर्न चाहने जोकोही कृषकहरुलाई असल कृषि अभ्यास तथा जलवायु स्मार्ट कृषि कार्यक्रम संचालन गरी अनुदान दिने व्यवस्था मिलाईनेछ ।
१०. गाउँपालिका क्षेत्र भित्रका खेतीयोग्य उर्वर जमिनमा प्रर्याप्त सिचाई सुविधा सुनिश्चित गर्न संघ सरकार, प्रदेश सरकार र अन्य गैर सरकारी संघसंस्थाहरु संगको सहकार्य तथा लागत साझेदारीमा सिंचाई आयोजना कार्यक्रम संचालन गरी कृषि उत्पादनमा वृद्धि गरिनेछ ।
११. कृषि तथा पशुपन्छी वीमा कार्यक्रमलाई प्रोत्साहन गरिनेछ साथै खेतीयोग्य जमिनको माटो परिक्षण गरि वातावरण सुहाउदो खेतीवाली गर्न लाई प्रोत्साहान गर्ने निति अवलम्वन गरिने छ ।
१२. नमुना कृषि फर्म स्थापना कार्यक्रम संचालन गरिनेछ र उत्कृष्ट कृषि व्यवसाय गर्ने कृषकलाई पुरुस्कृत गरिनेछ ।
१३. कृषि उपजहरुलाई सहज रुपमा वजार सम्म पुऱ्याउनका लागि कृषी उत्पादन क्षेत्रहरु सम्म जोड्ने सडक तथा अन्य पुर्वाधारहरुको विस्तार गरिने छ ।
१४. स्थानिय श्रोत व्यक्ती तथा गाउँपालिका प्राविधिकहरु कृषकको खेतवारीमा पुगी सेवा प्रवाह गर्ने र कृषि प्रयोगशाला स्थापना गर्ने निति अवलम्वन गरिने छ ।
१५. स्थानिय उत्पादन वृद्धि तथा उपयोग र पालिकामा रहेका रैथाने वालीहरुको संरक्षण, प्रवर्द्धन तथा वजारीकरणका लागि आवश्यक कार्यक्रम निर्माण गरी कार्यान्वयन गरिने छ ।
१६. गाउँपालिका क्षेत्रमा रहेका जग्गालाई भूमि वर्गिकरण गरि भूउपयोग निति अवलम्वन गरिनेछ ।
१७. फलफुल खेति विकासका लागि एक घर ५ विरुवा रोप्नका लागि विरुवा वितरण गरिनेछ ।

ख) पशु विकास :

१. पशुपालक कृषकहरुको पेशाको सम्मान तथा व्यवसाय निरन्तरताका लागि पशुपालक कृषक प्रोत्साहन कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
२. पशु चिकित्सा सेवालाइ कृषकको पहुँचमा पुऱ्याई पशुपंक्षी तथा मानव स्वास्थ्यमा नकारात्मक प्रभाव पार्ने रोगहरुको निदान, उपचार तथा रोकथाम गर्नका लागि पशुस्वास्थ्य शिविर, घुम्ति सेवा संचालन गरिनेछ ।
३. पशुपालनलाई व्यवसायीक वनाउन, उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गर्न नश्ल सुधारका लागि कृतिम गर्भाधान कार्यक्रम सुरु गरि क्रमशः पालिका भरी सेवा विस्तार गरिनेछ ।
४. दुध, मासु, अण्डामा आत्म निर्भर हुन पशुपंछी व्यवसायलाई प्रवर्द्धन गरिने नीति लिईने छ ।
५. कृषि समुह/समिति तथा कृषि सहकारी मार्फत कृषि तथा पशुजन्य वस्तुहरूको उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गरी लक्षित वर्गको आय आर्जन अभिवृद्धिमा जोड दिइनेछ ।

गोविन्द्र प्रसाद आचार्य
अध्यक्ष

६. पशुपंछीमा हुने विभिन्न किसिमको जोखिम न्यूनिकरण गर्न पशुपंछी विमा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी वनाउन चेतनामूलक कार्यक्रम संचालन गरिने छ। पशुपंछी विकास शाखा वाट संचालन हुने अनुदानका कार्यक्रममा विमा अनिवार्य गरिने नीति लिईने छ।
७. पशुपन्छीहरुको उपचारका लागी आधारभुत प्रयोगशाला तथा चिकित्सक सहितको उपचार कक्ष स्थापना गरिनेछ।
८. गाउँपालिका भित्र पशुपंक्षि फर्म, मासुपालन, एग्रोभेट पसलहरु दर्ता गरी नियमन गर्ने निति अवलम्वन गरिनेछ।

ग) सहकारी तथा वित्तीय सेवा

१. गाउँपालिका भित्र सहकारी संस्थाहरु अनुमति, नियमन, विस्तार, प्रशिक्षण सम्वन्धी कार्यक्रम संचालन गरिने छ।
२. गाउँपालिका क्षेत्र भित्रका सहकारी संस्थाहरुको लगत अद्यावधिक गर्ने, क्षमता विकास गर्ने, साझेदारीमा गरिवी न्युनिकरणका कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने, राष्ट्रिय सुचना प्रणाली मार्फत सहकारी संस्थालाई व्यवस्थित गर्ने लगायत संस्थाहरुको अनुगमन सुपरीवेक्षण गर्ने कार्य गरिने छ।
३. संवैधानिक व्यवस्था अनुसार सरकारी, सहकारी र निजी गरी तिन खम्वे अर्थ नीति कार्यान्वयन गर्दै समृद्ध शुभकालिका गाउँपालिका निर्माणका लागि लगानी मैत्री गाउँपालिका वनाउन पहल गरिनेछ।
४. नागरिकलाई वित्तीय पहुँचमा ल्याउनका लागि हरेक व्यक्तिको वैङ्क खाता खोल्ने निति अवलम्वन गरिने छ र वित्तिय कारोवारहरुलाई वैङ्किग प्रणाली मार्फत गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ।

घ) उद्योग तथा वाणिज्य

१. गाउँपालिका भित्र व्यवसायिक रुपमा सञ्चालनमा रहेका उद्योग, व्यवसाय, होटल तथा पसलहरुको अनुगमन तथा नियमन गर्ने नीति अवलम्वन गरिनेछ।
२. सञ्चालनमा रहेका उद्योग, व्यवसाय, होटल तथा पसलहरुको व्यवसाय दर्ता तथा नविकरण गर्ने नीति लिईनेछ।
३. गाउँपालिकाको साझेदारीमा संचालित गरिवी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रुपमा समन्वय तथा सहकार्य मार्फत संचालन गरि निरन्तरता दिईनेछ।
४. स्थानिय श्रोतहरुमा आधारित जस्तैः माटोको भाँडा, नेपाली कागज, अल्लो प्रशोधन, ढँटेलो प्रशोधन, जैतुन उत्पादन तथा संकलनमा आधारित उद्योग स्थापना तथा प्रवर्द्धनका लागि आवश्यक निति अवलम्वन गरिनेछ।
५. गाउँपालिकाको वडा नं. ६ मा रहेको शिसाको अध्ययन तथा पहिचानका लागि पुरातत्व विभाग संग आवश्यक सहयोगका लागि पहल गरिनेछ।

ङ) पर्यटन तथा संस्कृती

१. गाउँपालिका भित्र पर्ने ऐतिहासिक, सांस्कृतिक, धार्मिक, सम्पदाहरूको अध्ययन अनुसन्धान गरी संरक्षण तथा प्रवर्द्धन गर्ने नीति लिइनेछ।
२. गाउँपालिकामा रहेका धार्मिक तथा पर्यटकिय क्षेत्रहरुको प्रचार प्रशार गर्न विभिन्न कार्यक्रम संचालन गरिनेछ।
३. गाउँपालिका भित्र रहेका ऐतिहासिक क्षेत्रहरु जस्तै कालामुला वाईस धारा क्षेत्र, मष्टादेव मन्दिर, महादेव मन्दिर मुग्राहाँ, कालिकोट जिल्लाको नामाकरण गरेको क्षेत्र कालिका मुग्राहाँ कोट, मुग्राहाँ धारा, कोट

देउती, दाहालदेव मन्दिर, तिनचुले तोरामालिका, सातमुला, जडायाढुंगा आदिलाई पर्यटककीय गन्तव्य स्थलको रुपमा विकास गरिनेछ ।

४. वडा नं. १ र ३ मा जनजातीहरुको भाषा, लोक, संस्कृती र कलालाई जगेर्ना तथा प्रवर्द्धन गर्नका लागि प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।

५. गाउँपालिका भित्र रहेका कुण्ड तालतलैया, देवल, शिलालेखहरुको संरक्षण गर्ने निती अवलम्वन गरिनेछ ।

च) श्रम तथा रोजगारी र गरिवि निवारण

१. दिर्घकालिन रोजगारी सृजनाका लागि गाउँपालिकाको रोजगार रणनीती योजना अद्यावधिक गरी प्रभावकारी कार्यान्वयन गरी वेरोजगार व्यक्तिहरुको सिप विकासमा जोड दिने खालका कार्यक्रमहरु निर्माण गरिनेछ ।

२. रोजगारी सृजनाका लागी स्थानीय स्तरमा सम्भावीत रोजगारीका अवसरहरुको पहीचान गरी रोजगारीमा संलग्न गराउन आवश्यक पहल तथा समन्वय गरिने छ ।

३. स्थानीय तहमा सुचिकृत ३९२३ जना वेरोजगार व्यक्तिहरुलाई स्थानीय स्तरमा संचालीत राष्ट्रिय रोजगार कार्यक्रम, मुख्यमन्त्री रोजगार कार्यक्रम र अन्य आयोजना तथा कार्यक्रमवाट संचालित आयोजनामा सहभागीताका लागी प्राथमिकता दिईने छ ।

४. अल्पकालीन तथा दिर्घकालीन रोजगारी सृजनाका लागि गाउँपालिकामा संचालीत राष्ट्रिय रोजगार कार्यक्रम र मुख्यमन्त्री रोजगार कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयनका लागि गाउँपालिकावाट आवश्यक साझेदारी लगानी गरीनेछ ।

५. रोजगार सेवा केन्द्रमा कार्यरत कर्मचारीहरुको व्यवस्थापन तथा परिचालन मार्फत रोजगार सेवा केन्द्रमा रहेको रोजगार व्यवस्थापन सुचना प्रणाली तथा श्रम संशारलाई प्रभावकारी वनाउदै स्थानीय श्रम वजारलाई सवल वनाईनेछ ।

६. उत्पादनमुलक सिपमा आधारित व्यवशाय संचालनका लागि सिपमुलक तालिम तथा व्यवशाय पवर्द्धन गर्न सरोकारवाला निकाय संग समन्वय गरी दिर्घकालीन रोजगारी सृजना गर्ने ।

७. वैदेशिक रोजगारीवाट फर्किएका युवाहरुको सिप र श्रमको सदुपयोग गरी स्थानीय स्तरमा उद्यम स्थापना गर्न प्रोत्साहीत गरिने छ साथै वैदेशिक रोजगार वोर्ड, श्रम संशार र कन्सुलर सेवा विभागवाट प्रदान गरिने सेवाहरुलाई स्थानिय तहवाट सेवा प्रदान गर्ने कार्यको थालनी गरिनेछ ।

८. स्थानीय श्रोत, साधन र सिपमा आधारित उद्यम स्थापना तथा प्रवर्द्धन गर्नका लागी श्रोत साधनमा आधारित उद्यमहरुको पहिचान तथा प्रवर्द्धनमा जोड दिईनेछ ।

९. गाउँपालिकामा रहेका करार तथा ज्यालादारी कर्मचारीरुलाई सामाजिक सुरक्षा कोषमा आवद्धताका लागि आवश्यक निति तथा कार्यक्रम निर्माणको लागि पहल गरिनेछ ।

१०. गाउँपालिकावाट वैदेशिक रोजगारीमा गएका व्यक्तिहरुको लगत संकलन गरि विवरण वडागत अद्यावधिक गरिनेछ ।

११. वैदेशिक रोजगारी लाई सुरक्षित, व्यवस्थित र मर्यादित वनाउन श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालय, सुरक्षित आप्रवासन कार्यक्रम र सरोकारवालाहरु संग समन्वय तथा सहकार्य गरि वैदेशिक रोजगारको सेवालाई प्रभावकारी वनाईनेछ ।

१२. नेपाल सरकार श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालयले वालश्रममुक्त स्थानिय तह घोषणा कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि आधारभुत सर्वेक्षण तथा घोषणाका लागि मन्त्रालयसंग आवश्यक पहल गरिनेछ ।

१३. रोजगार सेवा केन्द्रलाई थप विकसित गर्दै यस गाउँपालिकामा रहको श्रमिकहरुको सीप उपयोग हुने गरी उनीहरुको व्यक्तिगत विवरण रहेको श्रम सुचना वैंक स्थापना गरी रोजगारदाता र रोजगारीको खोजीमा रहेका वीच सम्पर्क स्थापित गरी यस गाउँ क्षेत्रमा हुने विकास निर्माणका कार्यहरुमा सम्भव भए सम्म गाउँपालिका क्षेत्रकै श्रमिकहरु प्रयोग गर्नका लागि निजी क्षेत्रसंग आवश्यक समन्वय र सहकार्य गरिनेछ

१४. गाउँपालिकाको वडा नं. ४ को राराकाटियामा निर्माणाधिन अवस्थामा रहेको औद्योगिक ग्रामको निर्माण कार्यलाई प्रभावकारी रुपमा अगाडी वढाईनेछ ।

१५. गाउँपालिका स्तरमा स्थानीय सीपमा आधारित जनशक्ति जस्तै प्लम्वीङ्ग, सिकर्मी-डकर्मी/मिस्त्रि र मेशन सम्वन्धि तालिम प्रदान गरि सीपयुक्त जनशक्ति तयार गरिनेछ ।

ङ) सिचाई

१. खेतीयोग्य जमिनमा नियमित रुपमा सिचाइ हुने प्रवन्ध मिलाइनेछ र यस क्षेत्रको उत्पादकत्व तथा उत्पादन बृद्धिका लागि उचित सिचाई संरचना निर्माण गर्ने कार्यक्रमहरुको व्यवस्था गरिने छ ।

२. गाउँपालिकामा विद्यमान रहेका सिचाइ कुलो, पोखरी, तथा अन्य सिचाइका प्रविधिहरुको लगत राखी उक्त संरचनाहरुको मर्मत संभार योजना तथा निति निर्माण गरि लागु गरिनेछ ।

३) पुर्वाधार विकास सम्वन्धि नीति तथा कार्यक्रम

क) वस्ती विकास, आवास तथा भवन

१. सुरक्षीत वस्ती निर्माणका लागि एकिकृत वस्ति विकास योजना तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।

२. भवन निर्माण आचारसंहिता निर्माण गरि कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।

३. एकिकृत शहरी तथा वस्ति विकास योजनाद्वारा निर्दिष्ट गरेका पूर्वाधारहरुको निर्माण कार्यका लागि संघ सरकार, प्रदेश सरकार र साझेदारहरु सँगको सहकार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

४. जनता आवास कार्यक्रमलाई निरन्तरता तथा प्रभावकारीताका लागि आवश्यक निति अवलम्वन गरिनेछ

५. उपभोक्ता समितीका लागि गुणस्तर परिक्षण र निर्माण सामाग्रीको परिक्षण गरी निर्मित संरचनाहरुको दिगोपनामा जोड दिईनेछ ।

ख) सडक तथा यातायात

१. पुर्वाधार निर्माणका आयोजनाहरु संचालन गर्दा लागत लाभ विश्लेषणका आधारमा उच्च नतिजा एवं प्रतिफल दिने, समतामुलक विकासको आधारको रुपमा रहने, पिछडिएका र कम विकसित क्षेत्रलाई मूल प्रवाहिकरणमा ल्याउन सहयोग गर्ने आयोजनाहरु पहिचान गरी "आयोजना वैंक" तयार गरिने छ र सो वैंकमा समाविष्ट आयोजनाहरुमा मात्र वजेट विनियोजन गर्ने नीति लिइनेछ ।

२. दिर्घकालिन लगानी मार्गदर्शनका लागि गाउँपालिका सडक गुरुयोजना तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।

३. स्थानिय विकासको लक्ष्य हाँसिल गर्न स्थानिय पुर्वाधार सहयोग कार्यक्रम लगायत अन्य कार्यक्रमहरु संग समन्वय, सहकार्य र साझेदारीको अवधारणा मार्फत स्थानिय विकास निर्माण प्रक्रियामा सह-लगानीको निति अवलम्वन गरिनेछ । साथै स्थानिय पुर्वाधार प्रक्रियामा सुधारिएको विधी लागु गरिने छ

४. विगत देखिका निर्मणाधिन तथा अधुरा योजनाहरुलाई सम्पन्न गर्न क्रमागत रुपमा वजेट विनियोजन गरिनेछ ।

५. गाउँपालिका भित्र रहेका सडकहरुको सडक मापदण्ड वनाई लागु गरिनेछ ।

६. गाउँपालिकाको स्वामित्वमा रहेको भौतिक संरचनाहरुको आवधिक रुपमा मर्मत सम्भार कार्य सम्पन्न गरिनेछ र उक्त कार्यलाई व्यवस्थापन गर्नका लागि मर्मत संभार कोषको स्थापना गरिनेछ ।

७. गाउँपालिकामा निर्माण गरिएका पुर्वाधारका संरचना (पुजीगत सम्पति) को लगत तयार अद्यावधिक तथा मुल्यांकन गरी सार्वजनिक सम्पती व्यवस्थापन प्रणाली (Public Asset Management System-V2) मा राखिनेछ ।

८. पूर्वाधारका योजनाको निर्माण तथा सञ्चालनमा निजी क्षेत्र संगको साझेदारीका लागि विभिन्न आयोजना तयार गरि कार्यान्वयन गरिनेछ ।

९. छाती छेलाहान्ना भर्ता हुदै गाउँपालीकाको केन्द्र जोड्ने सडक, सातै हाम्डी हुदै छेलाहान्ना, पुरानो गा.वि.स. भवन हुदै भुवानथान सम्मका सडकको ट्र्याक खोल्ने कार्य सम्पन्न गरिनेछ साथै छाती देखी घट्टेगाट, कालि छेलाहान्ना भर्ता र भर्तागाड देखि राराकाटिया सम्मको सडक निरन्तर संचालनका लागि स्तरोन्नतीमा जोड दिईने छ ।

१०. हरित पुर्नलाभ तथा समावेशि विकास पद्धति (GRID Approach) को पुर्ण अवलम्वन गरि पुर्वाधार विकासका आयोजनाहरु जलवायु उत्थानशिल, श्रम केन्द्रित, नतिजामुखी र दीगो रुपमा विकास गर्ने निति अवलम्वन गरिनेछ ।

११. पालिकामा निर्माण गरिने सडक योजनाको दिगो संचालनका लागि मर्मत संचार तथा समुदाय स्तरमा समुदायको आवश्यकता र दिगोपनामा जोड दिईनेछ साथै सडक मापदण्ड (सडकको पहुँच क्षेत्र निर्धारण) तयार गरि लागु गरिनेछ ।

१२. सामान्यतया स्थानिय पूर्वाधारका गतिविधीहरुको कार्यान्वयन गर्दा वायो-ईन्जिनियरिङ्ग प्रविधीको अवलम्वन र ठुला तथा गौरवका आयोजनाहरुको लागि प्रारम्भिक वातावरणिय मूल्यांकन (IEA) तथा वातावरणिय प्रभाव मूल्यांकन (EIA) गरि गरिनेछ ।

ग) जलश्रोत, विद्युत तथा वैकल्पिक ऊर्जा

१. राष्ट्रिय प्रशारण लाइन विस्तार नभएका वडा, वस्ती तथा टोलहरुमा विद्युतीकरणको लागि आवश्यक पहल गरिनेछ साथै गाउँपालिका सवै वडाहरुमा राष्ट्रिय प्रशारण लाइनको विस्तार गर्न पहल गरिनेछ ।

२. पालिकामा संचालनमा रहेका लघुजलविधुत आयोजनालाई नियमित तथा सुचारु गर्न आवश्यक पहल गरिनेछ ।

३. विधुत जडान तथा वायरिङ्गका लागि स्थानिय स्तरमा जनशक्ति तयार पार्नका लागि गाउँपालिकामा रहेका वेरोजगार युवाहरुलाई ईलेक्ट्रिसियन तथा हाउस वायरिङ्ग तालिम संचालनका लागि आवश्यक कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।

घ) सुचना, सञ्चार तथा प्रविधि

१. यस गाउँपालिका भित्रका वस्तीहरुमा टेलिफोन सेवालाई सहज रुपमा पुऱ्याउन आवश्यक पहल गरिनेछ साथै 4G सेवालाई सवै वडाहरुमा प्रभावकारी वनाउन आवश्यक पहल गरिनेछ ।

२. गाउँपालिकाको स्वामित्वमा रहेको रेडियो शुभकालिकालाई प्रभावकारी रुपमा व्यवस्थापन गरि अगाडि वढाइनेछ ।

३. विद्यालयहरुमा प्रविधीमा आधारित कक्षा संचालन गर्न आवश्यक प्रवन्ध गरिनेछ ।

४) वन वातावरण तथा विपत व्यवस्थापन सम्वन्धि नीति तथा कार्यक्रम

क) वन, पार्क, हरियाली, भूसंरक्षण र नदी नियन्त्रण

१. गाउँपालिका भित्र रहेका वन क्षेत्रको संरक्षणका लागि सामुदायिक तथा कवुलीयत वन उपभोक्ता समितिलाई सक्रिय रुपमा परिचालित हुन अभिप्रेरित गरिनेछ ।

२. स्थानीय पूर्वाधार निर्माण गर्दा जलवायु उत्थानशिल पूर्वाधार वनाउन निर्माण गरिनेछ ।

३. विश्ववाट दूर्लभ हुदै गएको रेडपाण्डा संरक्षणको लागि आवश्यक प्रवन्ध मिलाई क्षेत्र विस्तार गर्ने निति लिईनेछ ।

गोविन्द प्रसाद आचार्य
अध्यक्ष

५. टोल तथा सार्वजनिक स्थलहरुमा पार्क तथा हरियाली प्रवर्द्धनका लागि पहल गरिनेछ ।
६. भूक्षय तथा पहिरो नियन्त्रणका लागि वृक्षारोपण, तटवन्धन, वायो-ईन्जिनियरिङ्ग तथा खोला नियन्त्रणका लागि आवश्यक कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।
७. वनक्षेत्रमा अवैध रुपमा हुने चोरी सिकारी र निकासी पैठारीलाई रोकथाम तथा नियन्त्रण गर्न पहल गरिनेछ ।

ख) वातावरण तथा फोहोरमैला व्यवस्थापन

१. कुहिने र नकुहिने फोहोर मैलाको वर्गिकरण गरि व्यवस्थापन गर्ने रणनिति अवलम्वन गरिनेछ साथै कुहिने फोहोरमैला वाट जैविक मल तथा विषादी वनाउन कृषकहरुलाई प्रोत्साहान गरिनेछ ।
२. खडेरीको समयमा हुने आगलागि नियन्त्रणका लागि जनचेतना मुलक कार्यक्रम गरिनेछ ।
३. गाउँपालिकाको ठोस फोहोर व्यवस्थापन योजना (Solid Waste Management Plan) तयार गरि कार्यान्वयनमा ल्याईनेछ ।

ग) विपद जोखिम व्यवस्थापन तथा जलवायु परिवर्तन अनुकुलता

१. गाउँपालिका स्तरिय विपद व्यवस्थापन समिति र वडा स्तरिय विपद व्यवस्थापन समितिलाई थप प्रभावकारी वनाई वन वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन शाखा सँग समन्वय गरि विपद व्यवस्थापन पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण गरिने छ ।
२. पालिका भित्रका घर तथा टोल सफा राख्न घर तथा वजार वाट निस्कने फोहोरमैलाको उचित तरिकाले व्यवस्थापन गर्न टोल तथा सार्वजनिक स्थलहरुमा फोहोरहरुको वर्गिकृत व्यवस्थापन कार्यको सुरुवात गरिनेछ ।
३. निजि आवास पूननिर्माणका लागि अविरल वर्षा र अन्य विपदका कारणले भत्किएका र आगलागी पिडित नागरिकका निजि आवास निर्माणको लागी आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ ।
४. गाउँपालिकालाई हरियाली वनाई राख्न पहिरो नियन्त्रण तथा वृक्षारोपण कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गरिनेछ ।
५. नदी कटान तथा खोलाहरुको कटान रोक्न तथा भुक्षय, प्राकृतिक प्रकोप र पहिरो जान सक्ने जोखिम क्षेत्रको पहिचान गरी संरक्षणको लागि आवश्यक तटवन्धनको व्यवस्था मिलाईनेछ ।
६. गाउँपालिका भित्र प्लाष्टिकजन्य वस्तुको प्रयोगलाई निरुत्साहित गर्न दैनिक प्रयोग हुने प्लाष्टिक झोलाहरुको प्रतिस्थापन गरी आयोजनाको दिगोपना कायम गर्ने निती अवलम्वन गरिने छ ।
७. वडा स्तरमा विपद प्रभावित नागरिकहरुको तत्काल उद्धार, राहात तथा पुनर्स्थापनाका लागि प्रत्येक वडामा आपतकालीन विपद व्यवस्थापन कोषको स्थापनाको व्यवस्था मिलाईने छ ।
८. महिलाहरुको स्वास्थ्यलाई प्रतिकुल असर पार्ने परम्परागत चुल्हो प्रतिस्थापन गरी सुधारिएको चुल्होको प्रयोगलाई वढवा दिईनेछ ।
९. गाउँपालिकाको स्थानिय विपद जोखिम उत्थानशिल योजना निर्माण गरिनेछ ।
१०. स्थानिय विपद व्यवस्थापन सम्वन्धमा क्षमता विकासका साथै आवश्यक पुर्वतयारीका राहत सामाग्रीहरु व्यवस्थापन गरिनेछ ।

५) सुशासन तथा संस्थागत विकास सम्वन्धी नीति तथा कार्यक्रम

क) नीति, कानुन, न्याय तथा सुशासन

१. गाउँपालिका सरकार संचालनका लागि आवश्यक पर्ने कानुन निर्माण गरि कार्यान्वयनमा लगिनेछ ।

गोविन्द प्रसाद आचार्य
अध्यक्ष

२. गाउँपालिकामा E-governance प्रणालीको विकास गर्न आवश्यक पूर्वाधार निर्माण एंव सोको प्रभावकारी कार्यान्वय गर्ने नीति लिइने छ ।

३. गाउँपालिकाको गुनासो पेटिका तथा टोल फ्री मार्फत प्राप्त हनु आएका सुझाव तथा गुनासोहरुलाई समयमै सुनुवाई गरिने छ ।

४. गाउँपालिकामा संचालन गरिने विभिन्न कार्यक्रमहरुलाई प्रभावकारी तथा प्रविधीमैत्री वनाउनका लागि गाउँपालिकाको सभाकक्षमा Digital Smart Board तथा सेवाग्राहीहरुलाई सेवा प्रवाहमा सहजता ल्याउनका लागि डिजिटल नागरिक वडापत्रको व्यवस्था मिलाईनेछ ।

५. गाउँपालिकाको वेव साईडमा गाउँपालिकाका गतिविधी तथा सूचनाहरु नियमितरुपमा सार्वजनिक गरी नागरिकको सूचनामा पहुँच पु-याईनेछ । गाउँपालिकावाट प्रदान गदै आएका सेवा सुविधाहरुमा यान्त्रिकिकरण गरी कम्प्युटरको माध्यमवाट प्रदान गरिनेछ ।

६. भौतिक पूर्वाधार योजनाको पारदर्शिता गुणस्तरियता प्रभावकारिता सरलताका साथ कार्यान्वयन गर्न तथा समयमै आवश्यक सुधार गर्न योजनाहरुको आर्थिक तथा भौतिक विवरणहरु प्रष्ट देखिने र समयमा आवश्यक सुझाव सल्लाह दिन मिल्ने गरि योजना अनुगमन कार्यलाई प्रभावकारी वनाईने छ ।

७. सुशासनका आधारभुत पक्षहरू उत्तरदायित्व, जवाफदेहिता, पारदर्शीता, जनसहभागीता र सामाजिक भावनालाई प्रवर्द्धन गर्दै सेवाग्राहीहरूलाई सुशासनको अनुभूती दिलाउन गाउँपालिका तथा वडाहरूवाट प्रदान गरिने सेवा प्रवाह तथा सञ्चालित आयोजनाहरू तथा कार्यक्रमहरूको हरेका चौमासीकमा सार्वजनिक सुनुवाई गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइने छ साथ साथै आयोजना स्थलमा सूचना पाटीलाई व्यवस्थित गर्ने नीति लिइनेछ ।

८. भ्रष्टाचार विरुद्ध शुन्य सहनशिलताको नीतिलाई अवलम्वन गरिनेछ ।

९. गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कालो वजारी, कृत्रिम अभाव, एकाधिकार नियन्त्रण गर्न वजार अनुगमनको कार्यलाइ तिव्रताका साथ निरन्तरता दिइने छ ।

१०. महालेखा परिक्षकको कार्यालयले औंल्याएका वेरुजुहरु समयमै फर्छ्यौट गर्न तदारुकताका साथ कार्य गरिने छ । गाउँपालिकालाई वेरुजु शुन्य तथा वित्तिय अनुशासित गाउँपालिका वनाउने नीति अवलम्वन गरिने छ ।

११. गाउँपालिकाको योजनातर्जुमा प्रक्रियालाई प्रभावकारी वनाउन गाउँपालिकाको आवधिक योजना तथा मध्यकालिन खर्च संरचनालाई अद्यावधिक तथा प्रकाशन गरि कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।

१२. गाउँपालिका तथा विभिन्न निकायवाट भए गरेका कामहरुको नियमित प्रगती समिक्षा तथा सार्वजनिक सुनुवाई मार्फत आम जनतालाई शुसुचित तथा शुसासनको प्रत्याभुती प्रदान गरिने छ ।

१३. गाउँपालिकाको सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी वनाउन आधारभुत सुविधाहरु जस्तैः फिल्टरयुक्त खानेपानी, सोधपुछ कक्ष, ट्रसयुक्त सभाकक्ष, समग्र कार्यप्रगतीको भिडियो डकुमेन्ट्री तथा वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन तयार गरिनेछ ।

१४. गाउँपालिका स्तरको वालमैत्री स्थानिय शासन कार्यविधी तर्जुमा गरि कायान्वयनमा ल्याईनेछ ।

१५. स्थानीय पूर्वाधार सहयोग कार्यक्रम (LISP) लाई प्रभावकारी कार्यान्वयन तथा व्यवस्थापनका लागि कार्यविधि तर्जुमा गरि कार्यान्वयनमा ल्याईनेछ ।

१६. हरेक टोलमा टोल विकास संस्था गठन गरि प्रभावकारी रुपमा विकास निर्माण कार्यमा सहभागी गराई सघन परिचालन गरिनेछ ।

गोविन्द प्रसाद आचार्य
अध्यक्ष

[illegible] सुशासन र मानव संशाधन विकासका लागि राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय [illegible] गर्ने नितिलाई निरन्तरता दिईनेछ ।

[illegible] र क्षमता विकास

[illegible] र कर्मचारीहरुका लागि आवश्यक पर्ने उपयुक्त तालिम, अध्ययन, अवलोकन [illegible] दिई कर्मचारीको कार्यसम्पादन मुल्याङ्कन विधि प्रभावकारी र वैज्ञानिक वनाई [illegible] पद्धतिका आधारमा कर्मचारीलाई सेवामुखी तथा जवाफदेही वनाईनेछ ।

[illegible] इन्टरनेटको सुविधालाई व्यवस्थित गरिने नीति लिईने छ ।

[illegible] कार्यक्षमता वढाउन क्षमता विकास योजना तर्जुमा गरिनेछ ।

[illegible] कर्मचारीहरुको सिकाई अनुसरणका लागि अध्ययन अवलोकन भ्रमण तथा [illegible] गरिनेछ ।

[illegible] सार्वजनिक सुनुवाई गरी सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी वनाइनेछ ।

[illegible] कर्मचारी कल्याण कोषको स्थापना गरिनेछ ।

[illegible] परिचालन

[illegible] राजश्व सुधार कार्ययोजना (RIAP) निर्माण गरि कार्यान्वयनमा लागिनेछ ।

[illegible] सवै कर दाताहरुको *तथ्यांक संकलन गरि अभिलेख अध्यावधीक गरिने छ । राजस्व* [illegible] निकासंग समन्वय गरिने छ ।

[illegible] लागि करदाता शिक्षा अभियानको रुपमा संचालन गरिनेछ ।

[illegible] गाउँपालिका तथा वडा कार्यालयहरुमा अनिवार्य अनलाईन पद्धतिवाट भुत्तानी गर्न [illegible] लागु गरी राजश्व चुहावटलाई पुर्ण नियन्त्रण गरिनेछ ।

[illegible] विकास परिचालन

[illegible] स्वमूल्याकंन (LISA) को नतिजाको आधारमा राम्रा अभ्यासहरुलाई निरन्तरता [illegible] क्षेत्रहरु पहिचान गरि क्षमता विकास योजना तयार गरिनेछ र त्यसको कार्यान्वयमा [illegible]

[illegible] रुपमा नागरिक समाजका सस्थाहरुसंग अन्तरक्रिया गरि सुझावहरु लिनेछ साथै [illegible] काम गर्ने विकास साझेदारहरु संग समेत चौमासिक रुपमा विकास गतिविधिको [illegible] आदान प्रदान गर्ने कार्यलाई प्राथमिकताका साथ लागु गरिनेछ ।

[illegible] क्रियाकलाप र गतिविधि समेटिएको योजना किताव, वार्षिक कार्ययोजना र [illegible] प्रकाशन गरिनेछ साथै गाउँपालिका सम्वन्धी सुचना तथा जानकारीहरु प्रकाशित [illegible] सुचना प्रवाह गरिनेछ ।

[illegible] जोखिम विष्लेशण (FRA) को नतिजाको आधारमा राम्रा अभ्यासहरुलाई [illegible] कार्यान्वयमा जोड दिईनेछ ।

[illegible] हुने सेवा सुविधा प्रति नागरिकहरुको सेवा प्रतिको सन्तुष्टि मापन गर्ने अभ्यास [illegible]

[illegible]

[illegible] मेलमिलाप तथा गाउँपालिकामा हुने सवै खालका आन्तरिक कलहलाई न्युनिकरण गर्न [illegible] न्यायिक समितिमा न्याय सम्पादनका लागि न्यायिक सहजकर्ताको व्यवस्था तथा [illegible] विकास गरी प्रभावकारी न्याय सम्पादनमा जोड दिईनेछ ।

गोविन्द प्रसाद आचार्य
अध्यक्ष

सभा सदस्य ज्युहरु,

गाउँपालिकाको आ.व. २०८२/२०८३ को निती तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्ने सन्दर्भमा हाम्रो आग्रहलाई स्वीकार गरि सुझाव संकलन वैठक, अन्तरक्रिया तथा छलफलमा उपस्थित भई हामीलाई उल्लेखनिय रचनात्मक सुझाव, सल्लाह दिई सहयोग गर्नु हुने गाउँपालिका उपाध्यक्ष ज्यू लगायत गाउँकार्यपालिकाका सदस्य ज्यूहरु, विभिन्न समितिका संयोजक तथा सदस्य ज्यूहरु, राजनितिक दलका प्रतिनिधिज्यू लगायत सम्पुर्ण समाजसेवी, वृद्धीजिवी, कार्यलयका कर्मचारी, संघ सस्थाका प्रतिनिधी तथा कर्मचारी महानुभावहरु लाई विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छु । यस गाउँसभालाई सम्पन्न गर्न अहोरात्र खटिई सहयोग गर्नु हुने गाउँपालिकाका कर्मचारी हरुलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

धन्यवाद ॥

गोविन्द्र प्रसाद आचार्य
अध्यक्ष

[illegible] अध्यक्ष ज्यु सम्मानित सदस्य ज्यूहरु, समस्त कर्मचारी मित्रहरु, [illegible] सम्पूर्ण उपस्थित मान्यजनहरु ।

[illegible] सभा समक्ष यस आर्थिक वर्षको आय व्यय विवरण प्रस्तुत गर्न पाउँदा मलाई अत्यन्तै [illegible] छ । अब म शुभकालिका गाउँपालिकाको यस गरिमामय तेह्रौ गाउँसभामा आर्थिक [illegible] को आय व्ययको संक्षिप्त विवरण प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

अनुमानित आय व्यय र श्रोत व्यवस्थापन

[illegible]	श्रोत	आय रु	अक्षरमा
[illegible]	[illegible] अनुदान संघिय [illegible]	८८६०००००.	आठ करोड छयासी लाख मात्र ।
[illegible]	[illegible] अनुदान संघिय सरकार	२०१५०००००	विस करोड पन्ध्र लाख मात्र ।
[illegible]	[illegible] बाँडफाँड संघिय सरकार	७८४०५१४८.	सात करोड चौरासी लाख पाँच हजार एक सय अठचालीस मात्र ।
[illegible]	[illegible] अनुदान संघिय सरकार	१३७०००००.	एक करोड सैतिस लाख मात्र ।
[illegible]	[illegible] अनुदान संघिय सरकार	२४००००००.	दुई करोड चालीस लाख मात्र ।
[illegible]	[illegible] अनुदान प्रदेश [illegible]	११९३७०००.	एक करोड उन्नाईस लाख सैतिस हजार मात्र ।
[illegible]	[illegible] अनुदान प्रदेश सरकार	२०३३७०००.	दुई करोड तिन लाख सैतिस हजार मात्र ।
[illegible]	[illegible] बाँडफाँड र सवारी [illegible] कर प्रदेश सरकार	१०५६२७०.	दश लाख छपन्न हजार दुई सय सत्तरी मात्र ।
[illegible]	[illegible] अनुदान प्रदेश सरकार	४५०००००.	पैचालीस लाख मात्र ।
[illegible]	[illegible] अनुदान प्रदेश सरकार	१५५००००००.	एक करोड पचपन्न लाख मात्र ।
[illegible]	[illegible] श्रोत	२५०००००.	पच्चीस लाख मात्र ।
[illegible]	[illegible]	१५०००.	
[illegible]	[illegible]	००.	००
	[illegible]	४६२०५०४१८	छयालीस करोड विस लाख पचास हजार चार सय अठाह्र मात्र ।

[illegible] ४६,२०,५०,४१८। (छयालिस करोड विस लाख पचास हजार चार सय अठाह्र मात्र) [illegible] रु.२५,८७,४८,२३४। (पच्चीस करोड सतासी लाख अठचालीस हजार दुई सय चौतिस [illegible] र पुँजिगत तर्फ रकम रु.२०,३३,०२,१८४। (विस करोड तेत्तिस लाख दुई हजार एक सय [illegible] रहेको छ ।

[illegible] आय विवरण

[illegible]	[illegible]	आय रु	अक्षरमा
[illegible]	[illegible] कालिकोट	११४०००००.	एक करोड चौध लाख मात्र ।
[illegible]	[illegible] कालिकोट	२३३५२९२९.	दुई करोड तेत्तिस लाख वाउन्न हजार नौ सय उनानसि मात्र ।
[illegible]	[illegible]	१६५१५०५	सोह्र लाख एकावन्न हजार पाँच सय पाँच मात्र ।
[illegible]	[illegible]	१२२०१७६.	वाह्र लाख विस हजार एक सय छयहत्तर मात्र ।
[illegible]	[illegible]	२२०७१२७.	वाइस लाख सात हजार एक सय सत्ताईस मात्र ।
[illegible]	[illegible]	१९०००००.	उन्नाईस लाख मात्र ।

गोविन्द प्रसाद आचार्य
अध्यक्ष

क्र.सं.	श्रोत/निकाय	आय रु	अक्षरमा
७	महिला पुनर्स्थापना केन्द्र ओरेक नेपाल	६११४११.	छ लाख एघार हजार चार सय एघार मात्र ।
८	समाज जागरण केन्द्र स्याक नेपाल	११३३५५०.	एघार लाख तेत्तीस हजार पाँच सय पचास मात्र ।
९	युनिसेफ नेपाल	४००००००.	चालिस लाख मात्र ।
१०	हिमालयन सामुदायिक श्रोत विकास केन्द्र	४३२१४५०.	त्रिचालिस लाख एक्काईस हजार चार सय पचास मात्र ।
११	कोशिस नेपाल	३००८५०.	तिन लाख आठ सय पचास मात्र ।
जम्मा		५२०९८९९८	पाँच करोड विस लाख अन्ठानव्बे हजार नौ सय अन्ठानव्बे मात्र ।

आय तर्फ : आगामी आ.व. २०८२/०८३ मा कुल आमदानी रु.४६,२०,५०,४१८। (अक्षरुपी छयालिस करोड विस लाख पचास हजार चार सय अठाह्र मात्र) प्रस्तावित गरिएको छ ।

व्यय तर्फ : गाउँपालिका तथा वडा तर्फको प्रशासनिक, गाउँपाललिका, वडा र विषयगत शाखा तर्फको कार्यक्रम खर्च समेत गरी रु. ४६,२०,५०,४१८। (अक्षरुपी छयालिस करोड विस लाख पचास हजार चार सय अठाह्र मात्र) विनियोजन गरिएको छ ।

आदरणिय सभाका अध्यक्ष ज्यु तथा सदस्य ज्युहरु,

गाउँपालिकाको आ.व. २०८२/२०८३ को निती, वजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्ने सन्दर्भमा हाम्रो आग्रहलाई स्वीकार गरि सुझाव संकलन वैठक, अन्तरक्रिया तथा छलफलमा उपस्थित भई हामीलाई उल्लेखनिय रचनात्मक सुझाव, सल्लाह दिई सहयोग गर्नु हुने आदरणीय गाउँपालिका अध्यक्ष ज्यू लगायत गाउँकार्यपालिकाका सदस्य ज्यूहरु, विभिन्न समितिका संयोजक तथा सदस्य ज्यूहरु, राजनितिक दलका प्रतिनिधिज्यू लगायत सम्पुर्ण समाजसेवी, वृद्धीजिवी, कार्यलयका कर्मचारी, संघ सस्थाका प्रतिनिधी तथा कर्मचारी महानुभावहरु लाई विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छु । यस गाउँसभालाई सम्पन्न गर्न अहोरात्र खटिई सहयोग गर्नु हुने गाउँपालिकाका कर्मचारी हरुलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु । योजना तर्जुमा प्रक्रियामा प्रत्यक्ष तथा अप्रत्यक्ष रुपमा संलग्न रहनु हुने विषयगत कार्यालयका प्रमुख तथा प्रतिनिधी ज्यू एवं संघ संस्थाका प्रतिनिधी ज्यु र हामीलाई रचनात्मक सुझाव सल्लाह दिनु हुने सम्पुर्ण आदरणिय व्यक्तित्वहरु प्रति हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्न चाहन्छु । अन्तमा प्रस्तुत वजेट र कार्यक्रमको कार्यान्वयनका लागि यहाँहरुवाट प्राप्त भएका तथा हुने रचनात्मक सुझावलाई मार्गदर्शनको रुपमा लिएर शुभकालिका गाउँपालिका कार्यान्वयनको निमित्त अगाडी वढ्ने विश्वास दिलाउँदै कार्यक्रमको सफल कार्यान्वयनमा यहाँहरु सवैको सहयोग निरन्तर रहने अपेक्षा समेत गरेको छु ।

धन्यवाद ॥

गोविन्द प्रसाद आचार्य
अध्यक्ष

शुभकालिका गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
सुकाटिया, कालिकोट
कर्णाली प्रदेश, नेपाल
२०७३

क्र.सं.	खर्च शिर्षक	स्रोत	रकम	कैफियत
१	पदाधिकारी पारिश्रमिक	राजश्व बाडफाँड	८००००००	
२	पदाधिकारी बैठक भत्ता	राजश्व बाडफाँड	७०००००	
३	सभा संचालन	राजश्व बाडफाँड	१००००००	
४	पदाधिकारी दैनिक भ्रमण खर्च	संधिय समानिकरण	१००००००	
५	वाह्य विशिष्ट व्यक्ति पदाधिकारी तथा कर्मचारी अतिथि सत्कार	आन्तरीक श्रोत (अल्या)	२०००००	
६	योजना अनुगमन तथा मुल्यांकन	संधिय समानिकरण	५०००००	
७	पारिश्रमिक कर्मचारी	राजश्व बाडफाँड	२४००००००	
८	अन्य भत्ता	राजश्व बाडफाँड	१०५१४८	
९	ईन्धन पदाधिकारी	संधिय समानिकरण	६०००००	
१०	महंगी भत्ता	राजश्व बाडफाँड	३००००००	
११	पानी तथा विजुली	आन्तरीक श्रोत (अल्या)	१८५०००	
	पानी तथा विजुली	राजश्व बाडफाँड	१५०००	
१२	कर्मचारी दैनिक भ्रमण खर्च	संधिय समानिकरण	२००००००	
१३	ईन्धन कार्यालय प्रयोजन	संधिय समानिकरण	६०००००	
१४	ईन्धन डोजर प्रयोजन	संधिय समानिकरण	४००००००	
१५	सवारी साधन मर्मत	संधिय समानिकरण	२००००००	
१६	विमा तथा नविकरण	संधिय समानिकरण	३८५१४२	
१७	मेशिनरी तथा औजार मर्मत संभार	संधिय समानिकरण	५०००००	
१८	मसलन्द तथा कार्यालय सामाग्री	संधिय समानिकरण	२९०००००	
१९	अतिरिक्त समय कर्मचारी परिचालन प्रोत्साहन खर्च	आन्तरिक श्रोत	२०००००	
१९	पुस्तक तथा सामाग्री खरिद	संधिय समानिकरण	२०००००	
२०	अन्य भाडा	प्रदेश समानिकरण	३०००००	
२१	ईन्धन अन्य प्रयोजन	संधिय समानिकरण	२०००००	
२२	पत्रपत्रिका तथा सुचना प्रकाशन	राजश्व बाडफाँड	१००००००	
२३	सुचना प्रणाली तथा सफ्टवेयर संचालन	आन्तरीक श्रोत (अ ल्या)	३०००००	
२४	करार सेवा शुल्क पालिका	राजश्व बाडफाँड	११००००००	१५००००००
२४.१	कम्प्यूटर अपरेटर,अनमी,वालकल्याण अधिकारी,वैध,ना.प्रा.स.करार सेवा शुल्क	राजश्व बाडफाँड	४००००००	
२५	जनप्रतिनिधी तथा कर्मचारी तालिम खर्च	संधिय समानिकरण	५०००००	
२६	घरभाडा	संधिय समानिकरण	१५०००००	
२७	सवारी साधन तथा मेशिनरी औजार भाडा	आन्तरीक श्रोत	४५००००	
	सवारी साधन तथा मेशिनरी औजार भाडा	संधिय समानिकरण	५००००	
२८	विविध	संधिय समानिकरण	६०००००	३१०६२७०
२८.१	विभिन्न विषयगत समितिको बैठक भत्ता,खाना,खाजा खर्च	संधिय समानिकरण	७००००	
२८.२	कार्यपालिका बैठकको खाना,खाजा खर्च	संधिय समानिकरण	४०००००	
२८.३	कर्मचारी बैठक भत्ता तथा खाजा खर्च	आन्तरीक श्रोत (अल्या)	१५००००	
२८.४	कार्यालयमा शुद्धखानेपानी व्यवस्थापन	आन्तरीक आय	५०००००	
२८.५	विभिन्न सरोकारवाला निकाय सँग समन्वय तथा समिक्षा बैठक संचालन खर्च	राजश्व बाँडफाड प्रदेश सरकार	५६२७०	
२८.६	कार्यालयको प्रगति समिक्षा बैठक खर्च	संधिय समानिकरण	७००००	
२८.७	विभिन्न दिवशीय कार्यक्रम	संधिय समानिकरण	१०००००	
२८.८	चाडवाड,पुजाआजा तथा उत्सव कार्यक्रम	संधिय समानिकरण	१०००००	
२८.९	बाह्य परामर्श सेवा खरिद	संधिय समानिकरण	४०००००	
	ठेक्का पत्रपत्रिका तथा होटलको पुरानो विल भुक्तानी	संधिय समानिकरण	६६००००	
२९	सार्वजनिक सुनुवाई	संधिय समानिकरण	१०००००	
३०	शिक्षा करार	राजश्व बाडफाँड	१७००००००	
३१	संचार तथा ईमेल ईन्टरनेट	संधिय समानिकरण	१२०००००	

गोविन्द प्रसाद आचार्य
अध्यक्ष

३२	राष्ट्रिय रोजगार कार्यक्रम तालिम तथा संचालन	राजश्व बाडफाँड	३०००००	
३३	रेडक्रस सोसाईटीको सामाग्री ढुवानी	राजश्व बाडफाँड	१०००००	
	जम्मा		९३१९६५६०	

खर्च शिर्षक

क.सं.	खर्च शिर्षक		रकम	कैफियत
१	समपुरक प्रदेश	संघिय समानिकरण	६६४२८५८	
२	समपुरक संघ	संघिय समानिकरण	६००००००	
३	भुक्तानी दायित्व वाँकी	संघिय समानिकरण	१२००००००	
४	स्थानिय पुर्वाधार सहयोग कार्यक्रम साझेदारी	संघिय समानिकरण	१५००००००	
५	राष्ट्रिय रोजगार कार्यक्रम साझेदारी	संघिय समानिकरण	३४७२०००	
६	साझेदारी अन्य	संघिय समानिकरण	५००००००	
७	डिपिआर पालिका भवन	संघिय समानिकरण	१००००००	
८	सवै वडाको पशासनीक खर्च	राजश्व बाडफाँड	८००००००	
९	फर्निचर एण्ड फिक्सिंग	आन्तरिक श्रोत (अल्या)	१५०००००	
१०	कुटानी पिसानी मिल खरीद,महिला आयआर्जनको लागी ८वटै वडामा	संघिय समानिकरण	१६०००००	
१०	कम्प्युटर तथा प्रिन्टर	प्रदेश समानिकरण	५०००००	
११	निर्मित संरचनाहरुको मर्मत संभार	संघिय समानिकरण	५०००००	
१२	स्वास्थ्य शाखा	संघिय समानिकरण	२००००००	
१३	शिक्षा शाखा	संघिय समानिकरण	२००००००	
१४	अल्पसंख्यक आयआर्जन	आन्तरीक श्रोत	३०००००	
१४	कृषि शाखा	संघिय समानिकरण	३०००००	
१५	आवधिक योजना, मद्यमकालिन खर्च संरचना तथा ऐन नियम कार्यविधी निर्माण तथा राजपत्रमा प्रकाशन	संघिय समानिकरण	५०००००	
१६	पशु शाखा	संघिय समानिकरण	१००००००	
१७	महिला तथा वालवालिका शाखा	संघिय समानिकरण	५०००००	
१८	आयुर्वेदिक	संघिय समानिकरण	३०००००	
१९	कर्णाली कोपिला स्याहार केन्द्र	संघिय समानिकरण	१००००००	
२०	अध्यक्ष कार्यक्रम	संघिय समानिकरण	२००००००	
	अध्यक्ष कार्यक्रम	आन्तरीक स्रोत ९अ ल्या०	८५००००	
२१	उपाध्यक्ष कार्यक्रम	संघिय समानिकरण	२००००००	
	उपाध्यक्ष कार्यक्रम	आन्तरीक स्रोत ९अ ल्या०	८५००००	
२२	महिला संजाल	संघिय समानिकरण	५०००००	
२३	**न्यायिक समिती**		०	१००००००
२३.१	न्यायिक समितीको सफ्टवर संचालन	राजश्व बाडफाँड प्रदेश सरकार	५०००००	
२३.२	हिंसा पिडित महिलाहरुलाई सहयोग	राजश्व बाडफाँड	१०००००	
२३.३	मेलमिलाप कर्ताहरुको क्षमता अभिवृद्धी तालिम	संघिय समानिकरण	३०००००	
२३.५	सचिवालय संचालन	संघिय समानिकरण	१०००००	
२४	पालिका स्तरीय खेलकुद	संघिय समानिकरण	५०००००	
२५	राष्ट्रपती रनिंग शिल्ड प्रतियोगिता संचालन	आन्तरीक श्रोत	१००००००	
२६	व्यक्तिगत घटना दर्ता अभियान तथा शत प्रतिशत घटना दर्ता गाउँपालिका घोषणा	संघिय समानिकरण	३०००००	
२७	भौतिक संरचना तथा ग्यावील जाली गुणस्तर परिक्षण मेशिन खरिद	संघिय समानिकरण	३०००००	
२८	दलित लक्षित कार्यक्रम	संघिय समानिकरण	१४०००००	
२९	जनजाती उत्थान कार्यक्रम	राजश्व बाडफाँड प्रदेश सरकार	३०००००	
३०	माटोको भाडा प्रवर्दन कार्यक्रम	प्रदेश समानिकरण	४८७०००	

शुभकालिका गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
सुकाटिया, कालिकोट
कर्णाली प्रदेश, नेपाल
२०७३

गोविन्द प्रसाद आचार्य
अध्यक्ष

३१	महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविका	संघिय समानिकरण	५०००००	
३२	विपद व्यवस्थापन कोष	आन्तरिक श्रोत (अल्या)	२००००००	
३४	प्राविधिक शिक्षालय अनुदान (राराकाटिया)	संघिय समानिकरण	१००००००	
३६	अपांगता उत्थान कार्यक्रम	प्रदेश समानिकरण	३०००००	
३७	रेडियो शुभकालिका संचालन	संघिय समानिकरण	२५००००	
३८	रेडियो शुभकालिका मर्मत	प्रदेश समानिकरण	२५००००	
३९	एचआईभी संक्रमण व्यक्ति आयआर्जन कार्यक्रम	प्रदेश समानिकरण	१०००००	
४०	वडा टोल बस्ती बाट आएका योजनाको लागि बजेट	प्रदेश समानिकरण	१०००००००	
४१	बहुक्षेत्रीय पोषण कार्यक्रम	राजश्व बाडफाँड प्रदेश सरकार	२०००००	
४२	गत आ व को इन्धन भुक्तानी ९गाडि र डोजर०	आन्तरिक श्रोत (अल्या)	११०००००	
४३	गत आ व को भुक्तानी दिन बाकि सवारी साधन मर्मच खर्च	आन्तरिक श्रोत (अल्या)	१२०००००	
[illegible]४	गत आ व को भुक्तानी दिन बाकि बिबिध खर्च	आन्तरिक श्रोत (अल्या)	१००००००	
४५	गत आ व को धरौटी	आन्तरिक श्रोत (अल्या)	११५००००	
४६	संघिय अनुदान फिर्ता	आन्तरिक श्रोत (अल्या)	१०००	
४७	गत आ व को बुझाउन बाकि राजश्व	आन्तरिक श्रोत (अल्या)	१४८९६१	
४८	अल्या बाकि	आन्तरिक श्रोत (अल्या)	१०११२९५५	
जम्मा			१०९९१४७७४	

१	खर्च शिर्षक १	93196560
२	खर्च शिर्षक २	109914774
३	जम्मा	203111334

१	सामानिकरण अनुदान संघिय सरकार	८८६०००००
२	राजश्व बाँडफाँड संघिय सरकार	७८४०५१४८
३	समानिकरण अनुदान प्रदेश सरकार	११९३७०००
४	राजश्व बाँडफाँड र सवारी साधन कर प्रदेश सरकार	१०५६२७०
५	आन्तरिक श्रोत	२५०००००
६	रोयल्टी वापत	१५०००
७	अल्या वजेट	२०५९७९१६
	जम्मा	203111334

बजेट बाकि	0

शुभकालिका गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
एकाटिया, कालिकोट
कर्णाली प्रदेश, नेपाल
२०७३

गोविन्द प्रसाद आचार्य
अध्यक्ष

श्रोतगत आय विवरण

१	सामानिकरण अनुदान संघिय सरकार	८८६०००००
२	सशर्त अनुदान संघिय सरकार	२०१५०००००
३	राजश्व बाँडफाँड संघिय सरकार	७८४०५१४८
४	विषेश अनुदान संघिय सरकार	१३७०००००
५	समपुरक अनुदान संघिय सरकार	२४००००००
६	समानिकरण अनुदान प्रदेश सरकार	११९३७०००
७	सशर्त अनुदान प्रदेश सरकार	२०३३७०००
८	राजश्व बाँडफाँड र सवारी साधन कर प्रदेश सरकार	१०५६२७०
९	विषेश अनुदान प्रदेश सरकार	४५०००००
१०	समपुरक अनुदान प्रदेश सरकार	१५५०००००
११	आन्तरिक श्रोत	२५०००००
१२	रोयल्टी वापत	१५०००
१३	अल्या वजेट	२०५९७९१६
	जम्मा	४८२६४८३३४

गोविन्द प्रसाद आचार्य
अध्यक्ष